

MTI

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség

Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

60.008/4

Belföldi hírek

budapest, 1982. október 20.

bel.

s z e r d a

sb0001 4 130 mtib1001

ifjúsági ösztöndíj

1982. október 20. - a kisz központi bizottsága, a szakszervezetek országos tanácsa, az állami ifjúsági bizottság, az országos közművelődési tanács ez évben is meghirdette az ifjúsági amatőr ösztöndíjat. ezt az elmúlt évben alapították az amatőr művészeti mozgalom támogatására, a mozgalom tömegbázisának szélesítésére, a művészeti tevékenység színvonalának emelésére. az ösztöndíjat - pályázattal - bármely együttes, szakkör, művészeti klub, alkotó közösség elnyerheti.

a meghirdetők segíteni szeretnék az egyes alkotócsoportok nevelő tevékenységének fejlesztését, a művészeti műhelymunkát; a kisz alapszervezetekkel kialakítandó együttműködést: a tehetséges fiataloknak bekapcsolását a kisz kulturális nevelőmunkájába. bekapcsolása. támogatják az ifjúság körében nagy érdeklődésre számító, művészeti nevelést szolgáló produkciók létrehozását is.

sikeres pályázat esetén az adott együttes, csoport 1-3 éven át folyamatos anyagi támogatást élvez. a vállalt művészeti, kulturális feladatok megoldásához fokozott szakmai, módszertani segítséget kap. a kisz különböző rendezvényein lehetőséget teremtnek rendszeres szereplésükre, bemutatkozásukra. az ösztöndíj - a vállalt feladattól függően - évente 10-50 ezer forint lehet.

bel

- 2 -

1982. 10. 20.

az ösztöndíjat bírálóbizottság ítéli oda, s a zsüri később is figyelemmel kíséri és segíti a sikerrel pályázó csoportok, együttesek, alkotókörök tevékenységét.

a pályázatokat november 30-ig lehet beküldeni a kisz megyei, illetve budapesti bizottságaihoz, ahonnan előzetes véleményezés után továbbítják a kisz központi művészegyütteshez. /mti/

km/mi/s ag ie

00.10 201082 1637

.-.

sb0002 4 160 mtib1002

tv-sorozat amerikáról

1982. október 20. - amerikai dokumentumok címmel 11 részes sorozatot tűz műsorára a magyar televízió vasárnaptól - október 24-től - a 2-es csatornán. a társadalomtörténeti és történelmi érdekességeket megőrkítő archív felvételekből összeállított sorozat az egyesült államok kétszáz éves multjával ismerteti meg a nézőket.

az adások egyebek között bemutatják a capitolium építését, a bevándorolt telepések életét, az általuk alapított közösségeket, szektákat. a nézők a kamerák segítségével kalandos utazást tehetnek a legendás vadnyugatra, s a huszas évek amerikájába; korabeli felvételek adnak képet például a gazdasági válságról és a filmipar fejlődéséről.

a dokumentumsorozat készítői - leo pitts és robert boyer - műsorukkal számos, mai amerikai jelenség jobb megértéséhez kívánnak segítséget adni. /mti/

kj/s ag ie

00.11 201082 0872

.-.

bel

- 3 -

1982. 10. 20.

sb0003 4 160 mtib1003

„szakosodó,, klubok a ii. kerületben

1982. október 20. - a megnövekedett szabadidő kulturált eltöltésében, a művelődésben és a szórakoztatásban jelentős szerepet töltenek be az ifjúsági klubok. az utóbbi időben egyre több speciális, szakirányú klubot szerveztek a ii. kerületben. ezeknek az öntevékeny csoportoknak a munkáját a kötetlenség, több tevékenységi forma együttes alkalmazása jellemzi - állapították meg a ii. kerületi tanács végrehajtó bizottsága legutóbbi ülésén, melyen - egyebek között - a kerületi ifjúsági klub-mozgalom helyzetéről tárgyaltak.

megalakult a kerületben a magyar ifjúság pinceklub „indiai zene,, klubja és „country-köre,,; a mező imre kollégium komolyzenei köre; a meteorológiai intézet filmklubja, létrejöttek a külügyminisztérium ifjúsági klubjának filmet, zenét, irodalmat ötvöző összetett műsoros estjei.

a ii. kerületi ifjúsági klubok berendezése elmarad a fővárosi átlagtól, de technikai felszereltségük megfelel a mai követelményeknek. szinte minden klubban található rádió, televízió, lemezjátszó és többfajta magnetofon. az ifjúsági csoportok munkáját vezetik szakmai felkészültségének növelésével is eredményesebbé kívánják tenni. ezért a kerületi klubtanács megszervezte a klubvezetők alap- és továbbképzését.

az általános műveltség emelését szolgáló foglalkozások közül különösen nagy az érdeklődés a külpolitikai előadások iránt. a kerületi klubmozgalom fejlődését bizonyítja, hogy az utóbbi két évben mind többen látogatják rendszeresen a klubokat. /mti/

na/mi/sa ag ie

00.11 201082 1554

.-.

bel

- 4 -

1982. 10. 20.

sb0004 4 150 mtib1004

új környezetben gyártják az akkumulátor lemezeket

1982. október 120 - az akkumulátor- és szárazelemgyárban leállították egyes akkumulátor lemezek gyártását, mert az előállításuk során keletkező ólompor a megengedettnél nagyobb mértékben szennyezte a környezetet. gyártásukra kooperációs partnert kerestek. 1983 második felétől már sorozatban állítják elő ezeket a lemezeket a szolnok megyei tanács vasipari vállalatának szászbereki gyárában, ahol erre a célra olyan új munkacsarnok épült, amelyben kialakíthatók a gyártás jó feltételei, ugyanezeket a termékeket a környezet jelentősebb szennyezése nélkül készíthetik. megkezdték a gépek szállítását a vidéki gyárba, s a termelés megkezdéséig másfajta, a környezetet az eddiginél jobban kímélő technológiával készített lemezekkel gondoskodnak a régiék helyettesítéséről. /mti/

be/pá/s sl ie

00.12 201082 0858

-. -

sb0005 4 150 mtib1005

megújuló vasutvonal

1982. október 20. - befejező szakaszába érkezett a zalaegerszeg-zalalövői vasutvonal felújítása. a pályafenntartók az elavult síneket nagyobb teherbírásra cserélték ki, zalalövön pedig további két vágánypárral bővítették a vasutállomást. a zala folyó völgyében kanyargó vasutra igen nagy szükség van: sinen szállítják a gazdaságok terményeit és ipari termékeit, az erdőkből kitermelt ipari és tűzifát. a vasut felújításával gyorsult a rakodás és a szállítás. /mti/

tóa/kné/s az ie

00.13 201082 0520

-. -

bel

- 5 -

1982. 10. 20.

sb0006 4 150 mtib1006

szőlőtermelő szakcsoportok az állami gazdaságokban - jó ütemben halad a szüret

1982. október 20. - jól halad az állami gazdaságokban a szőlőszüret, a termés 75 százalékát már leszedték. az üzemek között meglehetősen nagyok az eltérések; amíg a korai érésű fajtákat nagyobb arányban termesztő gazdaságok előrébb járnak a szedéssel, addig más helyeken elhúzódik a szüret. a tokaji gazdaságban még meg sem kezdődött a munka. a furmint és a hárslevelű aszusodásának elősegítése ugyanis megköveteli a várakozást, ezért tervszerűen késleltetik a szedést. mindenesetre már jó előre megszervezték a munkát. egyidőben öt-hatezer szüretelő lepi majd el a hegyoldalt, pontosan tervezett menetrend szerint két hét alatt szedik le ezer hektár termését.

az idén a jogszabályok már lehetőséget adtak arra, hogy a tsz-ekhez hasonlóan az állami gazdaságok is szőlőtermesztési szakcsoportokat alakíthassanak. az első tapasztalatok kedvezők; a szüreti összesítések szerint a szakcsoportok átlagban 10-15 százalékkal nagyobb termést szedhettek le, mint a hagyományos szervezeti formában gazdálkodó társaik. szó szerint gyümölcsözőnek bizonyult tehát a személyi érdekeltség fokozása. a jogszabály adta lehetőséggel az elsők között élt a kiskunhalasi állami gazdaság, ahol 450 hektár szőlőt szakcsoportok művelnek. a szüret idején hétvégeken valósággal kiürül kiskunhalas - a családtagok, barátok segítenek a szedésnél. jelenleg az állami gazdaságok szőlőinek kilenc százalékát művelik szakcsoport formában, ám éppen az ideai tapasztalatok alapján várhatóan több helyen alakulnak majd újabb szakcsoportok.

az állami gazdaságok borkelsozóiba, az eger-mátravidéki, illetve a villányi, mecsekaljai borkombinátba sorra érkeznek a szőlőszállítmányok. a cukorfok általában megfelelő, igaz a korán érő fajtáknál a nyári aszályos idő következtében némileg alatta maradt az átlagnak. a legkorábban érő csemegefajtákból készült idei állami gazdasági borok már meg is jelentek a bolti forgalomban, nagyobb arányban azonban csak novembertől kezdik meg a szállítást a kereskedelmi hálózatba, illetve exportra. /mti/

kg/tr/s sl ie

00.14 201082 2129

-. -

bel

- 6 -

1982.10.20.

sb0007 4 150 mtib1007

paradicsompaprika-finis a győri hűtőben

1982. október 20. - befejezték a paradicsompaprika feldolgozását a győri hűtőházban. az izletes zöldségféle mélyhűtését a vállalat nem tervezte, de a külföldi megrendelők érdeklődtek e készítmény iránt, ezért vállalkozott a gyár előállítására. a piros színűre érett, vitamindús paprikát kockára vágva, kartonokba csomagolva szállítják; felét már utnak indították svédországba, a többit a közeli napokban küldik az nszk-ba. a gyorsfagyasztott paradicsompaprika izletes savanyuságnak való, de használják még köretek díszítésére is. /mti/

mzs/sza/sa az ie

00.14 201082 0611

-. -

sb0008 4 170 mtib1008

a dunán, a tavakon: őszi lehalászás

1982. október 20. - a felső s alsó duna-szakaszon és tájékán is megkezdődött az őszi lehalászás. a szigetközben a halászok rendre gazdag zsákmánnyal emelik ki a hálót, naponta 8-10 mázsa halat fognak ki a dunából. a legtöbb halat azonban nem a folyó adja, hanem a tavak. a győri előre halászati termelőszövetkezetnek hét intenzíven kezelt halastava van - vízfelületük együttesen 120 hektárnyi -, ezekből a következő hetekben 1600 mázsa pontyot, amurt és busát terveznek kifogni. lehalásszák azokat a szigetközi és hansági belvizcsatornákat is, melyekbe azért telepítették a növényevő halakat, hogy a kopoltyus csatornatisztító munkások kitararítsák a hínárt a vízből.

a dunából inkább csak keszegfélék kerülnek a hálókba a paksi vizeken is; a vörös csillag halászati tsz 30 vagonnál több halat értékesít évente, ennek mindössze negyedrészt fogják a folyóból, a többit a paks-környéki biritói tavakból, a bőske melletti kéményesi holtágból és a bács-kiskun megyében lévő füzvölgyi csatornából. a tógazdaságból kikerülő halak zöme ponty, de nevelnek a vizekben amurt, busát, csukát, süllőt, és akad bennük harcsa is. a szövetkezet halászái most nyugodtan tekinthetnek a tél elé, mivel megújították, kikotortatták a szekszárd-paksi vízműtársulattal

bel

- 7 -

1982.10.20.

teleltető tavaikat, átépítették a zsilipeket is még a lehalászás kezdete előtt. a htsz azonkívül, hogy a hazai és külföldi piacokra szállít, s ellátja halászcseréit, a paksi part mentén horgonyzó halászbárkáján is árusít többféle halat. /mti/

cser/blb/sa az ie

00.15 201082 1572

-. -

sb0009 4 150 mtib1009

gyűjtik a makkot

1982. október 20. - a borsodi erdő- és fafeldolgozó gazdaság több mint 80 ezer hektáros erdősegeiben megkezdődött az ideai makktermés összegyűjtése. a gazdaság elsősorban a saját csemetekertjeiben veti el a tölgymakkot. a tervek szerint 12 vagonnyit szednek majd össze belőle, legtöbbet zemplénben, a kemencepataki, a füzérradványi, a telkibánya környéki évszázados erdőkből. a földre hullott makkot helyben bekapálják, hogy elősegítsék a természetes ujulatot; így sok részen nem kell csemetétet kiültetni.

jó a bükkmakk-termés is. ezt a magot a fafajta őshonos területén, a bükk hegységben, többek között a mocsolyási, a lillafüredi erdészetekben, a lustavölgyi, a látókö környéki és a répáshutai bükkösökben szedik össze. a bükkmakkból mintegy 10 mázsát gyűjtenek, ami szintén a csemetekertekbe kerül. /mti/

kör/szn/sa az ie

00.16 201082 0867

-. -

sb0010 4 170 mtib1010

üresek a madárszállók, egerészik a nagykovács

1982. október 20. - elhuzódó vonulásról, furcsa étkezési szokásokról adnak hírt a madártanyák népének életét figyelő ornitológusok. az előbbi észlelés híre a hortobágyi nemzeti parkból származik: a szakemberek szerint két évtizede nem fordult elő, hogy október közepén ilyen kevés madarat lehetett látni a vidéken. üresek a madárszállók, a halastavak, tocsogók mellett csak imitt-amott látni még északról jött vadkacsákat, vadludakat, holott más esztendőkből ezidőre már valósággal ellepték a pusztát. a magyarázat föltehetően az, hogy az északi tájakon a szokásosnál melegebb az idő, s bizonyára bőséggel találnak még élelmet a délre készülő madárcsapatok.

nem így a fertő-tavi nagykovács: a védett madaraknak - köztük a más országrészekből a helybeliekhez társulóknak - már csak szűkösen nyújt eleséget a tó, ezért egerhusra fanyalodtak, százával járják a határt, vadásszák a mezei rágcsálókat, számottevő hasznot hajtva ezzel a gazdaságoknak. a fertőre egyébként már érkeznek a vadlúba csapatok. az északi vendégmadarak az éjszakát a tavon, a nappalt a földeken töltik; megkezdődött vadászatuk is a hajnali és az alkonyi huzás idején állnak lesben a puskások. /mti/

cser-szü/s az ie

00.17 201082 1256

-.-

sb0011 4 170 mtib1011

tárnics

1982. október 20. - különleges, ritka növény, a prémes tárnics bontott szirmot a soproni természetvédelmi terület egyik erdejében. a négyszirmu égszinkék virágu prémes tárnics az alpok magasabb hegységeinek jellegzetes növénye. szigoruan védett, s részint ennek köszönhető, hogy az idén már lényegesen több bontott szirmot a vidéken, mint az elmúlt években.

sopron környékén számos növény virágzik másodsor, a gyümölcsfák mellett több kerti és vadrózsa. még nyílik a ciklámen is, amelynek a virágzása augusztus elején kezdődött meg. /mti/

cser/sza/az/mz ie

00.17 201082 0590

sb0012 4 170 mtib1012

megszépül a kaposvári arany oroszlán

1982. október 20. - megkezdődött kaposvár első gyógyszertárának teljes felújítása. az 1774-ben barokk-stílusban emelt épület arról nevezetes, hogy csokonai vitéz mihály, amikor csökölyben barátainál tartózkodott, erős fogfájása miatt az arany orszolán patikába tért be fájdalomcsillapítóért. ugyancsak itt volt patikus segéd a később világhírűvé lett kaposvári festőművész rippl-rónai józsef is.

az épület felújítását úgy végzik el, hogy az megőrizze műemlék jellegét. a belső berendezése, butorzata is antik hangulatot áraszt majd. megtalálták az egyik arany oroszlánt, a gipszből készített, arannyal bevont cégért a régi patikuskésziségek között helyezik el. a munkákkal előreláthatóan jövő év végére készülnek el, akkor kezd meg ismét működését a gyógyszertár. /mti/

káp/hné/az/mz ie

00.18 201082 0848

-.-

sb0013 4 150 mtib1014

irányelvek az ingatlankezelő szervezetek továbbfejlesztésére - tanácskozás az évm-ben /1.rész/

1982. október 20. - az építésügyi és városfejlesztési minisztériumban szerdán országos értekezleten tárgyalták meg az ingatlankezelő szervezetek továbbfejlesztésének legfontosabb feladatait e vállalatok és költségvetési üzemek gazdasági és szakszervezeti vezetői. Juhász Ottó, a helyiipari és városgazdasági dolgozók szakszervezetének főtitkára nyitotta meg a tanácskozást, majd Jantner Antal miniszterhelyettes és Kócsó Illésné, a szakszervezet titkára ismertette a közös tennivalókat.

hangsúlyozták, hogy az ingatlankezelés fejlesztésével a feladatokhoz rugalmasabban alkalmazkodó szervezeteket kell kialakítani, amelyek hatékonyabban járulnak hozzá a lakásállomány értékének megőrzéséhez és a lehetőségek szerinti növeléséhez is. munkájukat a szó szoros értelmében szolgáltatásnak tekintsék, tehát tevékenységük fejlesztése is a bérlők érdekeit szolgálja. a szakszervezeti testületek is nyújtsanak segítséget a szervezetek korszerűsítéséhez s ahhoz, hogy jobban megbecsüljék a gyors és jó minőségű munkát. szorgalmazzák a több szakmával rendelkező karbantartó és javító munkások körének kiterjesztését, a minőségi bérezést és a munkaszervezés javításához szükséges anyagellátási, valamint egyéb feltételek megteremtését. segítsék a szükséges munkaerő átcsoportosítások körültekintő előkészítését és a munkakörülmények, valamint a szociális ellátás javítását.

a tanácskozáson megtárgyalták az ingatlankezelő szervezetek továbbfejlesztéséről kiadott évm-irányelveket és meghatározták a tennivalókat, a feladatok egységes értelmezését, hogy egységes legyen a cselekvés a végrehajtásban is.

x x x

/folyt. köv./ sb/gg rj
10.55 201082 1751

-.-

sb0014 4 150 mtib1015

irányelvek az ... /2.rész/

az országban több mint 150 tanácsai ingatlankezelő, valamint város- és községgazdálkodási vállalat és költségvetési üzem intézi - az ország teljes lakásállományának egyötödét meghaladó - mintegy 760 ezer tanácsai bérlakás fenntartásának, gondozásának ügyeit. az utóbbi tíz évben jelentősen bővültek a rendelkezésükre álló anyagi erőforrások, de az ingatlankezelési és fenntartási munka fejlődése nem követte ezt az ütemet, elmaradt a jogos társadalmi igényektől. ezért a lakásellátás és gazdálkodás javításával összhangban a tanácsai ingatlankezelő szervezeteket is korszerűsítik. a központi bizottság és a kormány határozatának megfelelően az építésügyi és városfejlesztési minisztérium az érdekeltek bevonásával kidolgozta, és kiadta a tanácsai ingatlankezelő szervezetek továbbfejlesztésének ágazati irányelveit. ezzel utmutatást ad a fejlesztéssel összefüggő központi célkitűzések egységes értelmezéséhez, és javaslatokat a feladatok megoldásához, hogy 1985-re országszerte megteremthessék e szervezetek korszerűbb működésének feltételeit.

fontos követelmény, hogy a szervezeti és érdekeltségi rendszer korszerűsítésének eredményeként a korábbinál jobban és megbízhatóbban lássák el az ingatlankezelési és lakóházfenntartási feladatokat, s a lakossági bejelentések gyorsabb, bürokrácia nélküli intézésével, valamint a javítások szakszerűbb és jobb minőségű elvégzésével erősítsék kapcsolataikat, és együttműködésüket a bérlőkkel. a fejlesztéssel gondoskodjanak arról, hogy megszűnjenek a felújítások előkészítési és kivitelezési hiányosságai, utját állják a pazarlásoknak, az indokolatlan többletköltségeknek, s erősítsék az elvégzett munka vállalati, tanácsai és társadalmi ellenőrzését.

az ágazati irányelvek több változatot ajánlanak a szervezeti korszerűsítésre. a fővárosban és a nagyobb városokban indokolt az önálló - tiszta profilu - ingatlankezelő vállalatokat fenntartani, ha a kezelt bérlemények száma a négyezret eléri, vagy meghaladja. az ilyen ikv teljeskörűen gondoskodik a kezelés és a fenntartás ellátásról. a felújítási és korszerűsítési munkákat pedig az arra szakosított tanácsai építőipari vállalatokkal, építőipari szövetkezetekkel, a paneles lakóházaknál pedig évm vállalatokkal, vagy hasonló felkészültségű szervezetekkel végezteti el. a kisebb és önálló ikv -nál is célszerű, ha szervezetenként elkülönítik a kezelő-fenntartói feladatokról a felújítási munkákat végző építőipari részleget, s az anyavállalathoz csatolva leányvállalati formában működtetik. /folyt. köv./ sb/ka rj -
11.01 201082 2551

M

-.-

sb0015 4 150 mtib1016

irányelvek az ... /3. rész/

általános célnak tekinthető, hogy a fenntartási munka - a karbantartás és felújítás - fokozatosan vállalkozás jellegűvé váljék, s az ikv irányításával működő önálló építőipari szervezet, vagy a vállalaton belül elkülönített önelszámoló egység lássa el ezeket a munkákat. így jobban mérhető munkájuk hatékonysága, és eldönthető, hogy az adott feladatokat saját részleggel, vagy megbizásként más szervezettel célszerű elvégeztetni.

a kezelői feladatok ellátásának továbbfejlesztésében alapvető cél, elsősorban a fővárosban és a nagyobb városokban, hogy megerősítsék a házkezelőseket és a hozzájuk rendelt karbantartó szervezeteket. az a feladat, hogy 1983. januártól 1985. januárig fokozatosan önelszámoló - meghatározott pénzügyi eszközökkel keretgazdálkodást folytató - egységekké fejlesszék a házkezelőseket, s bővítsék hatáskörüket, jogosultságukat, s ezzel növeljék felelősségüket is. indokolt, hogy a felújítási munkákat végző szervezeti egységeket áthelyezzék a területi házkezelősegekhez, hogy azok közvetlenül, áttételek nélkül rendelkezhessenek a szükséges karbantartó és javító kapacitással. a jövőben is célszerű azonban központi szervezetként működtetni a hibaelhárító és javítási gyorsszolgálatot, s fokozatosan fel kell készíteni arra, hogy fogadhassa és teljesíthesse a lakossági megrendeléseket is.

az állami lakóházak és bérlemények felújításában és korszerűsítésében elsősorban a tervszerű előkészítés, a megrendelés és az ellenőrzés az ikv-k feladata. az irányelvek szerint a kivitelezés fejlesztése érdekében célszerű leányvállalatok, vállalati gazdasági munkaközösségek, vagy valamilyen speciális feladatok ellátására - függőfolyosó javítása, műemlékfenntartás stb. - célszervezet létrehozása, vagy saját önelszámoló építőipari részleg szervezése. az irányelvekben megfontolásra ajánlják, hogy budapesten olyan fővállalkozói rendszerben működő vállalatot, társulást, vagy egyéb szervezetet hozzanak létre, amely a történelmi belső városrészek rehabilitációjának, a tömbfelújításoknak és a műemlék épületek felújításának teljeskörű előkészítéséről és lebonyolításáról gondoskodhatna.

a bérlőkre háruló javítási és karbantartási feladatok megkönnyítése érdekében, szükség van arra, hogy bővítsék a lakossági szolgáltatást végző kisservezetek körét, jobban bevonják a kisiparosokat és a mellékfoglalkozást vállaló szakembereket, s az ikv házkezelősegeknél is kiépítsék a lakosságnak szolgáltatást végző javító, karbantartó részlegeket. /folyt. köv./

sb/ka rj -

11.06 201082 2545

sb0016 4 150 mtib1017

irányelvek az... /4. rész/

fontos feladat, hogy a nagyobb lakótelepeken elegendő számú javítóegység, tehát megfelelő szolgáltató hálózat működjön.

az évm ágazati irányelveinek kiegészítésére további irányelvek, jogszabályok és egyéb intézkedések kiadására kerül sor, egyebek között a bérlőközösségek kialakításával, az ingatlankezelő szervezetek gazdasági szabályozó és érdekeltségi rendszeréről és más temivalókról. ennek alapján a fővárosi és a megyei tanácsok az érdekelt társadalmi szervezetekkel egyeztetve programot dolgoznak ki az ingatlankezelés fejlesztési feladatainak ütemezésére, megvalósítására. így széleskörű lehetőségeket kapnak a helyi tanácsok és a felügyeletük alatt működő ingatlankezelő szervezetek, hogy körülményeikhez és lehetőségeikhez mérten a lehető legjobb megoldásokat illesszék be a fejlesztési tervekbe. /mti/

sb/ka rj sl pr

11.36 201082 0885

-.-

sb0017 3 130 mtib1021

interju dr. schultheisz emil egészségügyi miniszterrel /1. rész/

1982. október 20. - az egészségügy - közügy. helyzete, fejlődése, változásai tizmillió embert érintenek, érdekelnek. dr. schultheisz emil egészségügyi miniszter néhány ilyen közérdeklődésre számotartó témáról nyilatkozott molnár erzsébetnek, a magyar távirati iroda munkatársának.

melyek az egészségügyi intézmények integrációjának megvalósítása óta eltelt időszak főbb tapasztalatai; miként éltek a kórházak, rendelőintézetek a funkcionális, illetve szervezeti integráció adta lehetőségekkel?

- az integráció - a 7 évvel ezelőtt kiadott miniszteri utasítás szerint - az azonos fenntartó hatáskörbe tartozó intézmények és szolgálatok összevonását, összehangolását jelentette. az irányítás egyik jelentős módszere ez, amelynek alkalmazása révén az összevont intézmények és szolgálatok tevékenysége szakszerűbb, gazdaságosabb lehet, önmagában azonban nem növeli az egészségügyi ellátás színvonalát. az egyesített gyógyító-megelőző intézményekben a szakrendeléseket - ahol lehetett - szervezetenként egyesítettük a

fekvőbeteg osztályokkal, erősítettük az osztályvezető főorvosok felelősségét a járóbetegellátás színvonaláért. előrehaladtunk a diagnosztikai osztályok és részlegek /a röntgen, a laboratórium/ egységes szakmai irányításának megteremtésében, sikerült mérsékelni a felesleges, párhuzamos - a kórházba utalt betegekénél szakmai indok nélkül megismételt - vizsgálatok számát, csökkenteni a kórházi felvételek várakozási idejét.

ott, ahol - a különböző szintű tanácsi felügyelet miatt - a szervezeti egységesítés nem valósulhatott meg, az együttműködés kötelezettségeit az intézmények nem mindig tartják szem előtt. a különböző irányítású intézményeknél nehezebb az ellenőrzés, a hatékony intézkedés. ezért is véljük szükségesnek a megyeszékhelyeken a teljes - az alapellátást is magába foglaló - integrációt. viszonylag kedvező a helyzet a községi tanácsokhoz tartozó körzeti orvosi szolgálat és a városi kórház-rendelőintézet együttműködésében. ezt erősítette meg a központi népi ellenőrzési bizottság közelmultban befejeződött széles körű vizsgálata is. az orvostudományi egyetemek és a székhely-városok tanácsi intézményeinek együttműködése viszont nem minden esetben kielégítő.

miként lehetne az eddigieknél jobban hasznosítani a gyógyító munkában a kórházak hálózatát?

/folyt. köv./ sa

11.41 201082 2423

.-

sb0018 3 130 mtib1022

interju dr. schultheisz emil egészségügyi miniszterrel /2. rész/

- a kórházak jobb hasznosítását segíti a betegbeutalás egységes rendjét szabályozó miniszteri utasítás, amely szerint mindegyik beteget akkor és abba az intézménybe helyezik el, amikor és ahol betegségét a legmegfelelőbben kezelhetik. a betegek kórházi elhelyezését meg kell előznie a járóbetegellátásban elvégezhető vizsgálatoknak, hogy a kórházi tartózkodás idejét ezek ne nyújtsák meg. a sürgősen ellátandó beutaltakat a betegfelvételi osztályon, részlegesen több szakma orvosai fogadják, vizsgálják és látják el, illetve irányítják a megfelelő osztályra, vagy - rövid megfigyelés után - otthonukba. a hatékonyságot növeli a központi diagnosztikus osztályok nyújtott, illetve második műszakjában a szakorvosi, vagy a szakasszisztensi ügyelet megszervezése. ez a klinikai osztályok igényeit szinte folyamatosan ki tudja elégíteni és lehetővé teszi a bonyolultabb vizsgálatokat szombatoként is.

a kórházi ellátás egyik nagy gondján, a tartós ápolást igénylő betegek ellátásán - az erre alkalmas esetekben - az otthoni ápolás feltételeinek megteremtésével, a betegeknek a krónikus, rehabilitációs osztályokon történő elhelyezésével lehet enyhíteni. mindezekre az egészségügyi integráció adta szervezeti keretek az eddiginél jobb lehetőséget adnak.

melyek az egészségügyi fejlesztés távlati céljai, mit tesznek, tehetnek ma és a következő esztendőben a gyógyítás munkásai a betegségek mind szélesebb körű megelőzéséért, tehát azért, hogy az egészségügy valóban egészségügy, s nem pedig „betegségügy”, legyen?

- a közelmultban minisztériumunk elkészítette az egészség- és szociálpolitika távlati céljait megalapozó tanulmányát, az egészségügyi ellátás iránti igények és kielégítésük lehetséges módjának prognózisát. a koncepció kidolgozásával egyidőben az egészségügyi világszervezet felhívást adott ki „egészséget mindenki számára 2000-ig”, jelszóval, globális stratégiák kidolgozására. a hosszútávú koncepcióban célul tűztük ki a lakosság egészségi állapotának jelentős javítását. ennek érdekében a ma leggyakoribb halált, illetve tartós munkaképtelenséget okozó betegségek hatékony és korszerű gyógyító eljárásait kívánjuk kidolgozni és bevezetni, hogy ezeket a betegségtípusokat minél korábban felismerjük és - lehetőség szerint - megelőzzük. a terhes anyák gondozásának további javításával és a genetikai szűrővizsgálatokkal szeretnénk a fejlődési rendellenességeket minél előbb megismerni és megelőzni, csökkenteni a csecsemőhalálozást, valamint a fogyatékossgal születő gyermekek számát. az időskorúak egészségügyi és szociális ellátásának javításával kívánjuk az emberek életét egyre hosszabbá, teljesértékűbbé tenni. /folyt. köv. / sa

11.42 201082 2754

.-

sb0019 3 130 mtib1023

interju dr. schultheisz .../3.rész/

munkánkhoz azonban elengedhetetlenül szükséges a társadalom minden részének aktív közreműködése. a környezeti ártalmak csökkentése; az egészséges táplálkozási szokások kialakítása, a dohányzás és alkoholfogyasztás mérséklése nélkül az egészségügyi szolgálat minden erőfeszítése sikertelen marad, vagy csak rendkívül csekély eredményt érhet el.

az említett célok eléréséért egyebek között feljleszteni kívánjuk a leggyakoribb megbetegedéseket ellátó szakmák személyi és tárgyi feltételeit. kiterjesztjük a lakosság szűrővizsgálatának rendszerét. minőségileg fejlesztjük az alapellátást; a körzeti-, a gyermek-körzeti, az üzemegészségügyi szolgálatokat és alkalmassá tesszük azokat a komplex gondozási tevékenységre. az időskorúakat és a fogyatékosokat ellátó szociális intézmények és szolgálatok számát és minőségét ugyancsak jobbitani szándékozunk.

hogyan halad a tervidőszak egészségügyi beruházásainak megvalósítása, a rekonstrukciós program?

- az egészségügyi és szociális ágazat ellátó hálózatának fejlődése ellentmondásosan alakult. az intézményhálózat bővülése mennyiségben, de elsősorban minőségben nem tudott lépést tartani az ugrásszerűen megnőtt szükségletekkel. az elmaradás főleg a fekvőbetegellátásban és a szociális otthonokban számottevő.

a népgazdasági terv az egészségügyi és szociális ellátás öt éves fejlesztésére - egyebek között - 6,5-7 ezer új kórházi ágy, 6-6,5 ezer szociális otthoni férőhely létesítését, az orvostechnikai felszereltség bővítését, és a működési feltételek javítását irányozta elő.

a kórházfejlesztéseknél csaknem 10 éve - így a jelenlegi tervidőszakban is - a rekonstrukciós program a meghatározó. ennek eredményeképpen várható az intézményhálózat korszerűsítése, az elmaradt felújítások részleges teljesítése és a belső infrastruktúra némi javítása.

tavaly 1739 új kórházi ágyat helyeztek el a gyógyintézetekben, igaz, ennek a zömét már az előző tervidőszakban át kellett volna adni. így a kórházi ágyszám 1981. végén több mint 98 ezer, és a 10 ezer lakosra jutó ágyak száma 91,7 volt. az új ágyak többségének technikai felszereltsége a követelményeknek megfelelő.

/folyt./

zsu pr
11.42 201082 2236

M

--

sb0020 3 130 mtib1024

interju dr. schultheisz .../4.rész/

a folyamatos rekonstrukciós tevékenység mellett számos nagyobb beruházás megvalósítása is folyamatos. így a veszprémi, egri, nyiregyházi, tatabányai, székesfehérvári, győri, szolnoki megyei kórházak, a budapesti heim pál gyermekkórház rekonstrukciója. a közelmultban kezdődött meg egyebek között a miskolc vasgyári kórház új sebészeti épületének, a kaposvári, a zalaegerszegi, a szombathelyi megyei kórházak műtői, illetve diagnosztikai egységeinek, a máv kórház új szárnyának, a semmelweis kórház új pavilonjának építése. a tervidőszakban várhatóan újabb szakaszba lép a szigetvári, veszprémi, székesfehérvári, debreceni kórházak fejlesztése. e munkák befejezése, az intézmények ,,bekapcsolása,, a betegellátásba jórészt csak 1985. után várható.

a beruházások mellett - a pénzeszközök összehangolt felhasználásával - felújítási feladatokat is meg tudunk oldani. együttes munka, beruházás és felújítás eredménye az országos traumatológiai intézet újjáépítése, korszerűsítése, amelynek munkálatai a terveknek megfelelően haladnak.

fejlesztési politikánknak természetesen igazodnia kell az ország gazdasági lehetőségeihez. úgy tűnik, hogy kedvezőtlenebb körülmények - devizális problémák, pénzeszközcsökkenés - ellenére is a tervidőszak végére mintegy 100 ezer kórházi ágyon, európai viszonylatban is kedvező ellátottsági mutatók mellett biztosíthatjuk a lakosság progresszív ellátását. mindez megfelelő kiindulási alapot teremt majd az ellátás minőségének további javításához. az egyéb területek - szociális ellátás, gyermekellátás, járóbetegellátás - beruházásai 1981-ben lényegében a tervezetteknek megfelelően alakultak. a legfőbb, hogy a szociális gondozás területén a tervezett fejlesztések megvalósulása is csupán enyhíti az elhelyezési, ellátási gondjainkat, de az életkor meghosszabbodása, a társadalmi szükségletek további - nagyobb mértékű - fejlesztéseket igényelnek. így a többi között a különböző ellátási formák - öregek napközi otthona, házi szociális gondozás - kiterjesztését.

/folyt./

zsu pr
11.43 201082 2080

M

--

sb0021 3 130 mtib1025

interju dr. schultheisz .../5.rész/

az ötnapos munkahét bevezetése az egészségügyben is összetett feladatot jelentett. az eddig eltelt időszak tapasztalatai talán már alkalmat adnak bizonyos következtetések megfogalmazására: hogyan vált be az ügyeleti rendszer kiterjesztése, s a többi, ezzel kapcsolatos intézkedés? melyek az esetleges további tennivalók?

- az egészségügyben is 1982. január 1-től ötnapos a munkahét. ez az intézkedés az ellátás átszervezése mellett mintegy kétszáz ezer egészségügyi dolgozót érintett, megváltoztatva élet- és munkakörülményeiket. nálunk is érhetően nagy várakozás előzte meg az átállást. 44-ről 42 órára csökkent az általános heti törvényes munkaidő, míg a korábban 42 órás, illetve ennél rövidebb heti munkaidőben dolgozók munkarendje változatlan maradt. az egészségügyi és szociális intézetek háromműszakos munkahelyein a betegek közvetlen ellátásában tevékenykedő szakdolgozók, valamint a mentőszolgálat kivonuló gépkocsivezetőinek heti törvényes munkaideje 42 órától 40 órára csökkent.

a gyógyító-megelőző alapellátásban - a hétfégi ellátás folyamatosságának érdekében - az ötnapos munkahét bevezetésével egyidejűleg létrehoztuk a központi körzeti orvosi ügyeket. a megszervezendő ügyeleti körzetek tárgyi feltételeit - gépkocsi, cb-telefon - folyamatosan megteremtjük. addig helyenként, gépkocsi hiány miatt, csak az eddigiekhez hasonló, összevont ügyeket szervezhettek. a központi ügyeket kiakítását helyenként ellenérzéssel fogadták a betegek és az orvosok. több évtizedes szokások megváltoztatásáról volt szó, elsősorban a kistélepléseken.

szomban délelőttként a szakrendelőkben az ellátást - a betegforgalmi adatok és a helyszíni ellenőrzések tapasztalata szerint - általában a túlbiztosítás jellemzi. a rendelőkben a hétközi nyújtott műszakban sincs egyenletes terhelés. a lakosság szokásai nem változtak meg egyik napról a másikra az ötnapos munkahét bevezetése után sem. így a délutáni műszakban, különösen ez esti órákban a betegforgalom csökken, bizonyos időszakban „üresjárat”, van. feladatunk - a tanácsokkal együtt - a gyakorlati tapasztalatokat elemezve, szabályozásunkat módosítsuk. nem célszerű a vártnál kevésbé igénybe vett intézeti rendelések fenntartása szombat délelőttként. /folyt./

er/zsu pr
11.44 201082 2349

--

sb0022 3 160 mtib1026

interju dr. schultheisz emil egészségügyi miniszterrel /6. rész/

ebben a napszakban a kórházi műszakokat a továbbiakban is működtetni kell, azonban itt is akadnak tennivalók. a diagnosztikus „háttér”, kihasználtsága nem mindenhol egyenletes, a labor-, a röntgenosztályoktól sem mindenütt kérnek programozott vizsgálatokat. ezen a gondon azonban megfelelő munkaszervezéssel segíteni lehet és kell is.

az intézmények számára továbbra is gond - különösen a szabadságos időszakban - az összegyűjtött szabadnapok kiadása, és az ellátás folyamatossága. ennek ellenére nem értünk egyet azzal a - különböző fórumokon elhangzott - javaslattal, hogy a szabadnapok legyenek pénzzel megválthatók. ez az intézkedés ellentétes lenne az ötnapos munkahét alapvető céljával, a dolgozók számára biztosítandó többlet-szabadidővel, pihenési lehetőségekkel.

külön említést érdemel a lakosság gyógyszerellátásának helyzete. a „beszerzési szokások”, az átállást követően úgy változtak, hogy a szombati napokon jelentős lett a gyógyszervásárlás. a gyógyszerértári központoknak viszont nehézséget okoz a szombatonként, vasárnaponként ügyeletes patikák hétfégi forgalmának növekedése. például budapesten és pécsen egyes gyógyszerárakban néhány szombaton jelentős volt a forgalom, pedig a hét végén kiváltott medicinák mintegy 80 százaléka beszerzésére már előzőleg is lett volna mód. a gyógyszerértári központok - a munkaerőgazdálkodás által szabott korlátokat is figyelembe véve - a lehetséges határokig rugalmasan alkalmazkodnak a megváltozott követelményekhez, és szükség esetén módosítják a nyitvatartási időt.

némileg hasonló a bölcsődei helyzet. a szülők kérése alapján kijelölt, 6 napon át üzemelő bölcsődék igénybevétele nem a várt mértékben alakult. több helyen előfordult ugyanis, hogy egyetlen gyermeket sem vittek szombaton bölcsődébe. a tanácsoknak ezért felül kell vizsgálniuk az ilyen bölcsődék helyzetét. /mti/

sa/zsu/er pr

11.44 201082 1950

/h

--

sb0023 4 130 mtib1027

balesetek

1982. október 20. - a fejér megyei bicskén, a buzakalász mgtsz micsurin-tanyai üzemegységében a felújítási munkákat végző nádudvari vörös csillag mgtsz ipari üzemágának dolgozói közül a hidroglobus belsejében dolgozó gyenes pál, 22 éves lakatos leninvárosi lakos rosszul lett, és a helyszínen meghalt, két személyt pedig súlyos mérgezéssel szállítottak kórházba. a vizsgálat eddigi adatai szerint a munkálatok során nem biztosították a levegőcserét és az előírt gázálcot sem használták. a rendőrség szakértők bevonásával folytatja a vizsgálatot.

dunaföldvár külterületén jakab józsef 34 éves segéd munkás, helyi lakos személygépkocsijával egy kanyarban kisodródott és felborult. a baleset következtében jakab a helyszínen meghalt, utasa súlyos sérülést szenvedett. a vizsgálat eddigi adatai szerint a személygépkocsi vezetője figyelmetlenül közlekedett. /mti/

ka/rj ár pr

11.45 201082 0906

--

sb0024 4 130 mtib1029

osztrák birói küldöttség budapesten

1982. október 20. - szerdán budapestre érkezett az osztrák köztársaság legfelsőbb bíróságának dr. rudolf hartmann elnök vezette küldöttsége. a küldöttség - amely szilbereky jenőnek, a magyar népköztársaság legfelsőbb bírósága elnökének meghívására tartózkodik hazánkban - tájékozik a legfelsőbb bíróság elvi, irányító tevékenységéről. tanulmányozzák a kártérítési gyakorlatot, figyelemmel az állami biztosításra, valamint a gazdasági és a közlekedési bűncselekményekkel kapcsolatos jogi felelősség kérdéseit. /mti/

mi/sa -ár pr

11.50 201082 0584

--

sb0025 4 160 mtib1030

uj 200 személyes óvoda debrecenben

1982. október 20. - debrecen most épülő új lakónegyedében, a tócskertetben szerdán kétszáz személyes, korszerűen berendezett óvodát adtak át rendeltetésének. a létesítmény része a lakónegyedben kialakuló nevelési központnak. tanítanak már a 16 tantermes iskolában, épül a háromezer adagos konyha és étterem, s jövőre csatlakozik az épületegyütteshez a könyvtár is. /mti/

szü/rj ká pr

11.51 201082 0436

--

sb0026 4 150 mtib1031

a debreceni városi tanács vb-ülése

1982. október 20. - a trolibusz-közlekedés bevezetésére készülnek debrecenben - hangzott el szerdán a városi tanács vb-ülésén. a 200 ezer lakosu és lakóhelyileg átrendeződött városban jelenleg autóbuszok bonyolítják le a legnagyobb forgalmat. 155 autóbusz közlekedik debrecen város utcáin: a régi családi házas lakótelepeken és az új lakónegyedekben. ebben az esztendőben több mint 100 millió utast szállítanak a 6-os számú volán vállalat járművei. a gyors ütemben növekvő utaslétszám elhelyezésére nagyobb befogadóképességű csuklós autóbuszokat helyeztek forgalomba.

mint a végrehajtó bizottság ülésén is elhangzott, debrecenben készülnek a trolibusz fogadására: a trolibusz-közlekedés a vi. ötéves tervidőszak végén indul meg. ennek érdekében felújították a közlekedési vállalat áramátalakító gépházát, nagy teljesítményű berendezéseket szereltek fel, hogy a program első üteméhez biztosítsák a teljes energiaellátást. a trolibuszok elsőként az egyik legzsúfoltabb utvonalon, a kisállomás és a magyar gördülőcsapágy művek között szállítják majd az utasokat.

a tömegközlekedési program részeként a városi tanács a tervidőszakban 168 millió forintot költ utak építésére és korszerűsítésére. /mti/ s

szü/éva/ká/er pr

12.08 201082 1281

--

sb0023 4 130 mtib1027

balesetek

1982. október 20. - a fejeér megyei bicskén, a buzakalász mgtsz micsurin-tanyai üzemegységében a felújítási munkákat végző nádudvari vörös csillag mgtsz ipari üzemágának dolgozói közül a hidroglobus belsejében dolgozó gyenes páál, 22 éves lakatos leninvárosi lakos rosszul lett, és a helyszínen meghalt, két személyt pedig súlyos mérgezéssel szállítottak kórházba. a vizsgálat eddigi adatai szerint a munkálatok során nem biztosították a levegőcserét és az előírt gázálarcot sem használták. a rendőrség szakértők bevonásával folytatja a vizsgálatot.

dumaföldvár külterületén jakab józsef 34 éves segédmunkás, helyi lakos személygépkocsijával egy kanyarban kisodródott és felborult. a baleset következtében jakab a helyszínen meghalt, utasa súlyos sérülést szenvedett. a vizsgálat eddigi adatai szerint a személygépkocsi vezetője figyelmetlenül közlekedett. /mti/

ka/rj ár pr

11.45 201082 0906

--

sb0024 4 130 mtib1029

osztrák birói küldöttség budapesten

1982. október 20. - szerdán budapestre érkezett az osztrák köztársaság legfelsőbb bíróságának dr. rudolf hartmann elnök vezette küldöttsége. a küldöttség - amely szilberekj jennőnek, a magyar népköztársaság legfelsőbb bírósága elnökének meghívására tartózkodik hazánkban - tájékozik a legfelsőbb bíróság elvi, irányító tevékenységéről. tanulmányozzák a kártérítési gyakorlatot, figyelemmel az állami biztosításra, valamint a gazdasági és a közlekedési bűncselekményekkel kapcsolatos jogi felelősség kérdéseit. /mti/

mi/sa -ár pr

11.50 201082 0584

--

sb0025 4 160 mtib1030

új 200 személyes óvoda debrecenben

1982. október 20. - debrecen most épülő új lakónegyedében, a tócskerti szardán kétszáz személyes, korszerűen berendezett óvodát adták át rendeltetésének. a létesítmény része a lakónegyedben kialakuló nevelési központnak. tanítanak már a 16 tantermes iskolában, épül a háromezer adagos konyha és étterem, s jövőre csatlakozik az épületegyütteshez a könyvtár is. /mti/

szü/rj ká pr

11.51 201082 0436

--

sb0026 4 150 mtib1031

a debreceni városi tanács vb-ülése

1982. október 20. - a trolibusz-közlekedés bevezetésére készülnek debrecenben - hangzott el szerdán a városi tanács vb-ülésén. a 200 ezer lakosu és lakóhelyileg átrendeződött városban jelenleg autóbuszok bonyolítják le a legnagyobb forgalmat. 155 autóbusz közlekedik debrecen város utcáin: a régi családi házas lakótelepeken és az új lakónegyedekben. ebben az esztendőben több mint 100 millió utast szállítanak a 6-os számú volán vállalat járművei. a gyors ütemben növekvő utaslétszám elhelyezésére nagyobb befogadóképességű csuklós autóbuszokat helyeztek forgalomba.

mint a végrehajtó bizottság ülésén is elhangzott, debrecenben készülnek a trolibusz fogadására: a trolibusz-közlekedés a vi. ötéves tervidőszak végén indul meg. ennek érdekében felújították a közlekedési vállalat áramátalakító gépházát, nagy teljesítményű berendezéseket szereltek fel, hogy a program első üteméhez biztosítsák a teljes energiaellátást. a trolibuszok elsőként az egyik legszűfoltabb utvonalon, a kisállomás és a magyar gördülőcsapágy művek között szállítják majd az utasokat.

a tömegközlekedési program részeként a városi tanács a tervidőszakban 168 millió forintot költ utak építésére és korszerűsítésére. /mti/ s

szü/éva/ká/er pr

12.08 201082 1281

--

sb0027 4 150 mtib1032

a híradástechnikai készülékek megbízhatóságának javításáért

1982. október 20. - a szerelés minőségétől 35 százalékban, a beépített alkatrészek minőségétől 65 százalékban függ a híradástechnikai készülékek megbízhatósága - állapították meg szerdán székesfehérváron a videoton gyár technológiai szimpóziumán. mint a híradástechnikai tudományos egyesület dunántúli tanácskozásán elmondták, a szerelésben elsősorban a forrasztások és a hangszórógyártás tökéletesítésében kell előrelépni és nagy minőségi tartalékok vannak a betanított munka gépiességének feloldásában is. a videoton elektronikai vállalat azt a célt tűzte ki, hogy rádiói, televíziói garantáltan háromezer óráig hibátlanul működjenek. a készülékek 24 órás előégetésével és a modul rendszer eredményeként a korábbi gyártási hibák 8-10 százalékát kiszűrték. a következő öt évben a gyártásra előkészítés, a szerelés további automatizálásával, így az alkatrészek pneumatikus beültetésével növelik a termelékenységét és javítják a készülékek minőségét. /mti/

zsi/fné/sa ká pr

12.22 201082 1051

-.-

sb0028 4 180 mtib1034

időjárásjelentés /1.rész/

1982. október 20. - a meteorológiai intézet jelenti 1982. október 20-án 12.00 órákor:

csendes, párás őszi idő

a skandináv félsziget északi felén és a szovjetunió területén már több napja tart a télies idő. a legmagasabb hőmérséklet is fagypont alatt van. többfelé esik a hó, és erős, hideg északi szél fúj.

szárazföldünk nagy részét ugyanakkor enyhébb légkullámok érik el. ezek különösen a brit szigeteken és a skandináv félsziget déli felén okoznak erős felhősödést és esőket. felhős, csapadékos időt jelentenek még a balkán félszigetről is. franciaországban, a német-lengyel síkságon, valamint az alpok és a kárpátok vidékén csendes az időjárás. gyakori a köd, eső nem fordul elő, hol több, hol kevesebb a napsütés. igazi napos és még meleg idő csak dél-olaszországban és görögországban van.

kedden magyarországon igen különböző időjárású vidékek is voltak. így például a nyugati határszélen és északkeleten előfordultak egész nap ködös helyek. itt csupán 8-12 fok között alakult a hőmérséklet csúcserkéke. máshol változóan felhős volt az ég, és főleg a déli megyékben több órán át sütött a nap. a legmagasabb hőmérséklet ezeken a tájakon /az ország legnagyobb részén/ 13 és 23 fok között volt. a legmelegebbet a déli megyékből jelentették. az esti óráktól nyugat felől egyre több helyen beborult az ég, és megeredt az eső. a ma reggel 7 óráig lehullott csapadék mennyisége csapadéknym és 3 mm között volt. ma hajnalra 4 és 12 fok közé hült le a levegő. délelőtt előfordultak ködös vidékek, helyenként borult maradt az ég, többfelé viszont sütött a nap. a hőmérséklet 11 órára 12 és 16 fok közé emelkedett.

budapest belterületén kedden a hőmérséklet napi középértéke 12,5 fok volt, ez 2,2 fokkal magasabb, a százéves átlagnál.

ma 12 órákor budapesten 14 fokot mértek, a tengerszintre átszámított légnyomás 1024 mbar, mérsékelten emelkedik.

/folyt./

zsu hgy
13.34 201082 1960

-.-

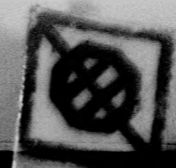
sb0029 4 150 mtib1035

hazai szellemi termékek exportja /1. rész/

1982. október 20. - a magyar vállalatok 1981-ben mintegy 1 milliárd forintért exportáltak szellemi termékeket és előreláthatólag a különböző licencek, know-how-k, szoftverek, tervek és egyéb szellemi termékek külföldi értékesítése az idén a tavalyihoz hasonló lesz. elsősorban azt a szellemi terméket érdemes önállóan értékesíteni, amely nem adható el például komplex fővállalkozás keretében, egy-egy új létesítmény részeként.

a magyar szellemi termékek sok esetben úgy jutnak el külföldre, hogy hazai szakemberek távoli országban különböző kutató munkákra vállalkoznak. a földmérő- és talajvizsgáló vállalat az utóbbi néhány évben a fejlődő országokban többszörösére növelte szellemi exportját. eddig elért eredményei alapján a magyar talajmechanikai szakemberek foglalkoztatása iránt olyan országokban is érdeklődnek, ahol korábban még nem dolgoztak, többek között jemenben, tuniszbán és nigériában is. a földmérő- és talajvizsgáló vállalat dolgozói a továbbiakban építőanyagok, bányászati nyersanyagok kutatására és

M

vizkutatásra is vállalkozni fognak. így várhatóan a jövő évben megkésztesszerezik a vállalat dollárbevételét.

a közelmúltban sikeresen befejezték a próbaüzemet irak hindya városában felépült cukorgyárban, amelyhez a folyékony cukorgyártási technológiát a láng gépgyár és a cukoripari kutatóintézet szakemberei dolgozták ki. a felépítendő új gyárhoz a technológiai know how mellett a magyar cégek a komplex külkereskedelmi vállalat szervezésében, illetve az industrialexport fővállalkozásában építészeti terveket készítettek, különböző gépi és kiszolgáló berendezéseket szállítottak, irányították a szerelési és az üzembehelyezési munkákat. a későbbiekben az üzemeltetés során is közreműködnek. a vállalkozás értéke eléri a 8 millió dollárt. a tervek szerint novemberben már megkezdik az üzemszerű termelést az óránként 8 tonna folyékony datolyacukrot készítő gyárban.

/folyt. köv./ sa

13.37 201082 1975

-. -

sb0030 4 180 mtib1036

időjárásjelentés /2.rész/

várható időjárás csütörtök estig:

változóan felhős, párás idő lesz. eső sehol sem lesz. éjszaka és reggel elsősorban az ország középső és nyugati részén sokfelé kell ködre számítani, amelynek egy része napközben sem oszlik fel. éjszaka gyenge, napközben mérsékelt déli, délnyugati szél várható.

a legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet általában 3 és 8 fok között, északkeleten néhány helyen 0 fok közelében alakul. a legmagasabb nappali hőmérséklet csütörtökön az ország nagy részén 13 és 18 fok között lesz, de a tartósan ködös helyeken 10 fok körül marad.

budapesten csütörtök reggelig változóan felhős lesz az ég, esőre nem kell számítani. a légmozgás mérsékelt marad. hajnalban a város külső részein erős páráság, köd várható.

4

a hőmérséklet 21 órakor 10, holnap hajnalban 6 fok körül lesz. a duna vizállása budapestnél 242 cm, hőmérséklete 12 fok.

/mti/

zsu hgy
13.37 201082 0982

-. -

sb0031 4 130 mtib1037

sályi gyula temetése

1982. október 20. - sályi gyula kossuth-díjas akadémikusnak, az állatorvostudományi egyetem 79 éves korában elhunyt volt rektorának temetése október 25-én, hétfőn 13 órakor lesz a farkasréti temetőben. /mti/

ni/er/bam hgy

13.38 201082 0261

-. -

sb0032 4 150 mtib1038

hazai szellemi termékek exportja /2. rész/

a tesco nemzetközi műszaki-tudományos együttműködési iroda évente mintegy ezer orvost, mérnököt, mezőgazdasági- és vízügyi specialistát is küld külföldre. az iroda mintegy 50 országgal kötött megállapodást a szellemi termékek kölcsönös értékesítésére és a műszaki-tudományos együttműködés fejlesztésére. a közelmúltban közös vállalatok alapításával bővítették tevékenységüket. a közti, az élexport és a bács megyei állami építőipar vállalat részvételével megalapították a dutex elnevezésű közös vállalatot. ezer lakás felépítésére már szerződést kötöttek algériában. jelenleg az építkezéshez szükséges gépeket szállítják a helyszínre, s a közeljövőben megkezdik a kivitelezést. a tesco egy másik vállalkozásban az állami fejlesztési bankkal, a dunavarsányi petőfi és az óbuda tsz-szel a farminvest-et alakították meg. a közös vállalat a tervek szerint elsősorban a fejlődő országokban mezőgazdasági beruházások szervezésében és lebonyolításában vesz

4

részt. az igen rövid multra visszatekintő vállalkozás már kezdeti sikerekről is számot adhat. előreláthatólag egyiptomban földiatelep építésére, kuvaitban pedig birkatelep létrehozására szerződnek. egyiptomban öt ujonnan épült sivatagi város mellett létesítenének földiatelepet, így biztosítva a lakosság zöldségellátásának javítását. a kuvaitban létesítendő birkatelep évi termelése pedig eléri a 20 millió dollárt.

a számítástechnikai programok /software/ külföldi értékesítése még csak néhány éves multra tekint vissza. ez idő alatt a metrimpex elérte az évi három millió dolláros exportot. a legnagyobb hazai programkészítők mellett az idén létrejött polgárjogi társaságok és munkaközösségek is felsorakoztak az ajánlattevők között. némelyiknek már sikerült a külkereskedelmi vállalat közvetítésével komplett programrendszereket eladni nszk-beli cégeknek. a metrimpex főleg nszk-beli, osztrák, francia és svéd vállalatok megrendelésére szállít ilyen jellegű szellemi termékeket. sok esetben egyes nagyevű cégeknek, mint például a siemensnek, vagy az ericsonnak az importberendezések ellenételeként is. ujabban ugynevezett programcsomagokat ajánlanak külföldi partnereiknek, egyebek között raktárgazdálkodási-rendszerekhez, áruházak naprakész készletnyilvántartásához. ezek általánosan alkalmazhatók, többször is eladhatók, tehát rendkívül jövedelmező programrendszerek. ilyen üzleteket is kötöttek az utóbbi hónapokban nszk-beli és francia üzletláncokkal. /mti/

pf/sb/sz/ni/ka/mi/sa bam hgy

13.40 201082 2513

--

sb0033 4 150 mtib1039

a szabolcs-szatmár megyei ujitók kiállítása nyiregyházán

1982. október 20. - szerdán nyiregyháza-sóstón megnyílt a szabolcs-szatmár megyei ujitók kiállítása. mint a megnyitón elmondták, az országrész ipari és mezőgazdasági üzemeinek dolgozói tavaly már több mint 3200 ujitást és találmányt nyújtottak be hasznosításra. a kiállításon ott látható többek között a félautomata almahámológép, továbbá a nehéz fizikai munkának számító dohányfüzésre alkalmas berendezés, a mezőgazdaság hidraulikus gépeinek vizsgálatára szolgáló műszer, az összecusukható konténer láda és a sokszögeszterga.

4

az október 27-ig megtekinthető bemutató alkalmából szilvássy zoltán az országos találmányi hivatal elnökhelyettese 19 alkotónak és kollektívának „kiváló ujitó”, kitüntetést adott át. /mti/

kal/ummé/kö kz hgy

13.42 201082 0816

--

sb0034 4 130 mtib1040

átadták a kacsón pongrác uti felüljárórendszer egy részét

1982. október 20. - szerdán délben megindult a forgalom a hungária körút és a kacsón pongrác ut kereszteződésében épült felüljárórendszer egy részén. ezzel egyidőben átadták az amerikai uti gyalogos aluljárót is.

most az m 3-as autópálya folytatásaként készülő ugynevezett fővárosi 3-as számú főforgalmu ut - ez a bevezető szakaszaként ismert - zárócsomópontjában lévő, három részes felüljárórendszer árpád hid felőli két hidját adták át az építők. a két felüljáró 400 méteres hosszán, valamint a csatlakozó utvonalakon több mint 10 ezer négyzetméternyi utpályát burkoltak érdesített öntött aszfaltréteggel. a végleges forgalom kialakulásáig - akkor ezeken a hidakon a liget felé haladhatnak majd az autók - mindkét irányban egy-egy sávon közlekedhetnek a járművek. az új átjárók átadásával egyidőben lezárták a régi felüljárót, amelynek pályaszerkezetét kell felújítani.

a thököly ut felé eső harmadik hid átadását november végére tervezik, akkor a teljes felüljárórendszer a bah-csomópont forgalmának a kétszeresét tudja majd lebonyolítani. az m 3-as autópálya bevezető szakaszának teljes hosszán a jövő év végén indulhat meg a forgalom. /mti/

fr/rj pr

13.43 201082 1242

--

4

sb0035 4 150 mtib1041

uj nyomvonalon a 4-es főút nyíregyházán

1982. október 20. - szerdán megindult a közlekedés a 4-es számú főút új, nyíregyháza belvárosát elkerülő szakaszán. a másfél kilométer hosszúságú, kétszer két nyomvonalu, osztottpályás ut elkészültével a debrecenből érkező és záhony irányába továbbhaladó gépjárművek vezetői nem kényszerülnek a túlszűrt és közlekedési lámpákkal szabályozott városközponton átkelni. a 4-es számú főút most átadott szakasza egyúttal része a várost gyűrűszerűen körbevevő ugynevezett külső-körutrendszernek. az esztendő végéig az építők végeznek a főúthoz becsatlakozó utcák korszerűsítésével is, ilymódon a helyi közlekedés feltételei is javulnak a városban. /mti/

kal/ummé/kö kz hgy

13.49 201082 0726

-.-

sb0036 4 130 mtib1042

építőmunkások ötletbörzéje

1982. október 20. - valósággal elárasztották a jobbnál jobb javaslatokkal a komárom megyei állami építőipari vállalat vezetőit az építőmunkások azon az ötletbörzén, amelyet szerdán rendeztek tatabányán. három óra leforgása alatt csaknem félszáz ötlet hangzott el, amelyeket a vállalat vezetőiből alakult zsűri nyomban értékelt és díjazott is, valamennyit hasznosíthatónak ítélve.

a munkások többsége az anyag- és energiatakarékosságra, a munka jobb megszervezésére és könnyítésére tett figyelemreméltó javaslatokat. kezdeményezték például az épületeken belüli energiarendszer gazdaságosabb kiépítését, a helyszíni szerelések gyorsítását, az építkezések környékén eldobált és veszendőbe menő vas- és betonhulladékok összegyűjtését és értékesítését, a különféle berendezések olcsóbb javítását, az import alkatrészek hazaiival történő helyettesítését. a javaslattevők a megoldás módját is vázolták.

a börzén minden hasznosítható ötletet 100-300 forinttal díjaztak. arról is tájékoztatták a vállalat vezetői a munkásokat, hogy melyik javaslatukat érdemes ujitásként benyújtani, s közölték, hogy gyors megvalósításukra külön intézkedési tervet készítenek és munkahelyenként felelős vezetőket jelölnek ki, akik figyelemmel kísérik a javaslatok sorsát.

M

a komép dolgozói eddig is jeleskedtek az ujitómozgalomban: ujitásaik gazdasági haszna évenként meghaladja a három-négymillió forintot. az ujitási kedv fokozására minden évben megjutalmazták a legeredményesebben dolgozó munkásujtókat és azokat is, akik segítik őket, szorgalmazzák a javaslatok elbírálását és mielőbbi bevezetését. egyetlen ujitónak sem „adósa”, a vállalat, a gyors elbírálást követően minden huzavona nélkül megkapják a gazdasági hasznából őket megillető részt. az idén például már 200 ezer forint ujitási díjat fizettek ki. /mti/

ráb/wné/sa kz hgy

13.57 201082 1875

-.-

sb0037 4 160 mtib1043

muzeumtemplom a mecsekben

1982. október 20. - szerdán megnyitotta kapuit a közönség előtt a baranya területén fennmaradt középkori templomokat bemutató állandó kiállítás. az otthona a mostantól muzeumként működő hetvehelyi árpád-kori templom. a mecsek hegyei között fekvő falucska templomát a xiii. század utolsó negyedében emelték román stílusban, építtetője világi birtokos - nemesember - volt. a következő században gótikus átalakításokat végeztek rajta, belsejét pedig freskókkal díszítették. a török hódoltság után a pécsi székeskáptalan helyreállította ugyan a romos templomot, az új hetvehelyi templom száz évvel ezelőtti elkészülte óta azonban gazdasági épületként szolgált. a templomot schönerné pusztai ilona terve alapján restaurálta az országos műemléki felügyelőség és most a közművelődésnek adta át a baranya megyei tanács. a hétszáz éves falak között fénykép- és dokumentumkiállítást rendeztek be a baranyai árpád-kori templomokról. egyelőre azt a tíz egyházi épületet mutatják be, amelyeknél megtörtént a régészeti kutatás és a műemléki helyreállítás. színes fotók ábrázolják a templomok külsejét és belsejét, továbbá mindegyikről pontos alaprajz készült. ismertetik gazdag, viharos történetüket is. a később feltárásra és helyreállításra kerülő középkori templomok dokumentációja ugyancsak helyet kap a mecseki muzeumtemplomban. /mti/

igó/kö kz hgy

14.01 201082 1385

M

-.-

sb0038 4 150 mtib1044

uj malév-iroda nyílt

1982. október 20 - szerdán a buda penta hotelban megnyitották a főváros legújabb malév-jegyirodáját.

az új - s egyben a legelső budai - malév-iroda a szálló első emeleti üzletsorában kapott helyet, modern és esztétikus környezetben áll az ügyfelek rendelkezésére. a légi utra indulók hivatalos és egyéni utazásaikra egyaránt megvásárolhatják itt repülőjegyeiket, s kérhetik a különböző repülőjáratokra szóló helyfoglalást. az iroda külön vállalja a szállóvendégek utazással kapcsolatos gondjainak elintézését is. az ügyfelek gyors, pontos kiszolgálását jól képzett személyzet, s a legkorszerűbb technikai eszközök garantálják, például a gabriel számítógépes helyfoglaló rendszer segítségével pillanatok alatt megtudható, van-e még hely a kívánt járatra. a jegyiroda szomszédságában valuta- és forintpénztár teszi teljessé az utazni szándékozók kiszolgálását.

az ujonnan megnyitott jegyiroda - mely a szálloda eszpresszójának külső bejárata, valamint a főbejárat felől egyaránt megközelíthető, - naponta 8-17 óráig várja ügyfeleit. /mti/

bi/tr/sa bam hgy

14.11 201082 1108

-.-

sb0039 4 150 mtib1045

együttműködési megállapodás a művelődési minisztérium és a mtesz között

1982. október 20. - a művelődési minisztérium és a mtesz vezetői köpeczi béla miniszter és fock jennőnek, a mtesz elnökének vezetésével szerdán megvitatták az oktatás és közművelődés időszerű feladatait, valamint együttműködésük további lehetőségeit. megállapították, hogy az eddigi közös munka is hozott már eredményeket a műszaki, a gazdasági, az agrár-és a természettudományokkal foglalkozó szakemberek képzésében, általános műveltségük növelésében, felkészítésükben a megnövekedett feladatokra.

a további tennivalók sikeres végrehajtása érdekében szerdán köpeczi béla és tóth jános, a mtesz főtitkára együttműködési megállapodást írt alá, amelynek értelmében a szövetség közreműködik

M

az oktatáspolitikai munkában, a közoktatás és a felsőoktatás, valamint a továbbképzés komplex rendszerének korszerűsítésében. a mtesz részt vállal a korszerű technikusképzési módszerek kidolgozásából, közreműködik a végrehajtásban. a szövetség részt vesz a szakmai nyelvtanítás új formáinak kidolgozásában és bevezetésében is. az állami oktatás kiegészítéseként a szövetség, az egyesületek és a területi szervek hozzájárulnak a szakemberek tudományos, technikai műveltségének növeléséhez, a szakoktatás eredményességének javításához. /mti/

mg/mi bam rj hgy

14.15 201082 1339

-.-

sb0040 4 150 mtib1046

építőipari környezetvédő konferencia pécssett

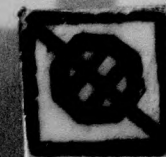
1982. október 20. - a környezetvédelmi törekvéseknek már a tervezői gondolatokban jelen kell lenniük - hangoztatták pécssett az építőipari környezetvédők ötödik országos konferenciájának szerdai megnyitóján. a környezetvédelemmel foglalkozó építészek kétnapos konferenciájukon áttekintik szakterületük ezirányú tevékenységének elvi és gyakorlati eredményeit, ajánlásokat dolgoznak ki többek között a természeti-környezeti feltételeknek és az energiatakarékosság követelményeinek megfelelő új műszaki, gépészeti, üzemeltetési megoldásokra, a tervezés, a kivitelezés és a szabályozás összhangjának megteremtésére.

a konferencia programjához kapcsolódva a pécsi pollack mihály műszaki főiskolán kiállítás rendeztek „környezetbarát építészet”, címmel, amelyen bemutatják az energiatakarékos - ugynevezett passzív - napházak tervezésére kiírt pályázat legjobb munkáit, köztük a főiskola hallgatóiból álló tervezőcsoport díjnyertes alkotását. /mti/

kász/bné/kö kz hgy

14.18 201082 1031

-.-

sb0041 4 160 mtib1047

végvárok a 16-17. században - történész tanácskozás noszvajon

1982. október 20. - kétnapos történész tanácskozás kezdődött szerdán a heves megyei noszvajon a miskolci akadémiai bizottság rendezésében. az ülés résztvevői délelőtt megjelentek az egri dobó istván vármuzeumban, a „felső-magyarország végvárai a török korban”, címmel rendezett kiállítás megnyitóján. ezt követően kezdődtek meg noszvajon az előadások: neves tudósok, történészek, régészek elemzik, milyen szerepet játszottak a magyarországi végvárok a 16-17. század történetében. foglalkoznak a végvári életviszonyokkal, a törökök magyarországi berendezkedésével, valamint azzal is, hogyan változtak a lakosság életkörülményei a török időkben és kivonulásuk után. a tudományos tanácskozáson szót kapnak a helyi kutatók is, akik a végvári szervezet egri vonatkozásait összegezik. a résztvevők kidolgozzák majd a végvár-kutatás hosszabb távú programját. /mti/

kov/lné/sa kz hgy

Törzsközp.

14.24 201082 0957

--

sb0042 4 150 mtib1048

száz éves a kender-juta és politextil

1982. október 20. - alapításának 100. évfordulóját ünnepli a kender-juta és politextil vállalat. két gyárában, angyalföldön és nagyhalászon 1500 dolgozó évente 15 millió négyzetméter polipropilén és polietilén alapanyagú szövetet, 40 millió korszerű, szelepes zárómegoldással készülő zsákokat és mintegy 2 ezer tonna zsineget, kötőanyagot állít elő. a centenárium alkalmából szerdán megtartott sajtótájékoztatón elmondották, hogy a vállalat 1980-ban tért át a hagyományos kender-juta feldolgozásról teljeskörűen a vegyi szálak alkalmazására, amit az utóbbi öt évben a mintegy félmilliárd forint értékű beruházásuk tett lehetővé. ennek eredményeként a vállalat termelésének mintegy 50 százaléka ma már exportra, a nem rubel elszámolású piacokra kerül. /mti/

os/rj bam hgy

14.25 201082 0826

--

sb0043 4 160 mtib1049

endrődön forgat gábor pál

1982. október 20. - szerdán kezdte meg hosszú vágta című, magyar-amerikai koprodukció forgatását endrődön gábor pál filmrendező. a mafilm objektív stúdiója szervezésében készülő alkotás főhőseként viszontláthatjuk az amerikai john savage-t, akit a hair című filmmusical egyik főszerepében - a fiatal szőke farmer megszemélyesítője volt - ismerhettek meg a magyar mozilátogatók. a hosszú vágta másik főalakja az ugyancsak amerikai származású, 15 éves kelly reno, aki a mozikban most vetített fekete paripa című film főszerepét alakítja. a magyar színészek közül vezető szerepet kapott a produkcióban bánsági ildikó és bács ferenc. /mti/

na/tr/kö ag hgy

14.46 201082 0696

--

sb0044 4 150 mtib1050

csehszlovák építőipari napok - szigetelőanyag-kiállítás

1982. október 20. - csaknem 100 korszerű, energiatakarékos terméket mutat be a csehszlovák szigetelőanyag-kiállítás, amelyet szerdán nyitott meg a budapesti vásárközpontban stefan baran, a szlovák építésügyi minisztérium főosztályvezetője. a megnyitón részt vett jozef mészáros, csehszlovákia budapesti nagykövetségének tanácsosa is.

mint elhangzott: csehszlovákia új gyártási eljárásokkal és a régiók fejlesztésével 1985-ig évente mintegy 625 ezer köbméterrel növeli a szigetelőanyagok termelését, s a kiállítás is mutatja: jelenleg is gazdag választékot kínál -nak különböző habosított műanyagokból, kőzetszálakból és egyéb szerves eredetű szálal szigetelő anyagokból, késztermékekből egyaránt. így kedvező lehetőségek mutatkoznak a több mint 15 éve folytatott és eddig is sikeresnek minősíthető magyar-csehszlovák építő- és építőanyagipari együttműködés, valamint az árucserre bővítésére. jelenleg egyebek között évente 60-70 ezer négyzetméter csehszlovák álményezeti elemet és 2 ezer köbméter ásványgyapot szigetelőanyagot szerzünk be a csehszlovák partnerektől. a kiállítás lehetővé teszi, hogy a kölcsönösen előnyös szakosításnak megfelelően a magyar szakemberek kiválaszthassák azokat a termékeket, amelyekből már a jövő évben bővíthetik az építőanyagcserét és a műszaki-tudományos együttműködés témáit.

M

a kiállítás al egyidőben megkezdődtek budapesten a csehszlovák építőipari napok. a program szerint szerdán és csütörtökön neves csehszlovák emberek 6 előadásán és 8 szakmai film bemutatásával ismertetik a baráti ország építő- és építőanyagiparának műszaki fejlesztésében elért eredményeket és a különösen jól bevált energiatakarékos hőszigetelő anyagokat és termékeket.

a kiállítást október 29-ig tekinthetik meg az érdeklődők munkanapokon - tehát szombat és vasárnap kivételével - a budapesti vásárközpont 17. számú pavilonjában. /mti/

sb/mi rj bam hgy

14.47 201082 1980

-. -

sb0045 4 130 mtib1051

mongol béke küldöttség látogatása

1982. október 20. - a hazafias népfront és az országos béketanács meghívására október 15-19. között dügerszűrengiyn bilegt alelnök vezetésével látogatást tesz magyarországon a mongol szövetségének küldöttsége. a delegáció sebestyén nándornéval, az obt elnökével, sarkadi nagy barna főtitkárral és kovács bélával, a hnf ot titkárával folytatott megbeszélésein a kétoldalú együttműködés helyzetét értékelte. a vendégek szólnak megyében a hazafias népfront béke, barátsági és szolidaritási tevékenységével ismerkedtek, s meglátogatták a mezővárosi magyar-mongol barátság mgtsz-t. a küldöttséget fogadta pozsgay imre, a hazafias népfront országos tanácsának főtitkára. /mti/

barátsági és békeszervezetek

kö/-ár/mz hgy

14.50 201082 0772

-. -

sb0046 4 150 mtib1052

gyökérzöltség fajtabemutató

1982. október 20. - gyökérzöltség nemesítési, termesztési tanácskozást és bemutatót tartottak szerdán kecskeméten, a zöltségtermesztési kutató intézetben. mint, a többi között elmondták, bár a mindennapi ételleinket izesítő zöltségfélékkel gazdag a hazai fajtaválaszték, a mostaniaknál sokoldalubban hasznosítható hibrideket kell előállítani, olyanokat, amelyek a friss fogyasztás mellett alkalmasak ipari felhasználásra, és jól türik a téli raktározást is. főként a gyökérfélékből készült szárítmányok, porok egyre szélesebb körű gyártásához szükségesek olyan fajták, amelyek a tartósítás során megőrzik szín-, illat és vitaminalgazdaságukat, további ásványi anyagukat. elsőrendű követelmény a hozamok növelése és a tenyészidő rövidítése is. mint a tanácskozáson bejelentették a követelmények jegyében tovább bővül a sárgarépa, a zeller és a petrezselyemfélék fajválasztéka. az egészségesebb táplálkozásban az utóbbi években jelentős szerephez jutott zellerből olyan fajtát állítottak elő a kutató intézetben, amely jobban szeletelhető, s a feldolgozás során sem veszít színéből. ugyancsak újdonság a zeller és a petrezselyem keresztezéséből származó lombpetrezselyem, amelynek zöldje kitűnő ételizesítő és levespor-alapanyag. /mti/

Lász/bné/kz/mz hgy

15.08 201082 1296

-. -

sb0047 4 150 mtib1054

tanácskozás a vas megyei ár- és belvizekről

1982. október 20. - a vas megyét ért ár- és belvizekről és az ezzel kapcsolatos temivalókról tanácskoztak szerdán szombathelyen, a mém, illetve vas megye párt, tanácsi és termelőszövetkezeti vezetői.

ez év októberében a megyében mintegy 250 milliméter csapadék hullott. a folyókon, patakokon kialakult árhullámok 17 ezer hektárt öntöttek el, 17-18 ezer hektáron pedig belvizek keletkeztek. a rendkívüli időjárás jelentős károkat okozott, hátráltatta, akadályozta a mezőgazdasági munkákat. az ár- és belvizek együttesen mintegy negyven nagyüzemet érintett, s az előzetes felmérések szerint körülbelül 127 millió forint kárt okozott.

1982.10.20.

mint a tanácskozáson megerősítették, a megye és a gazdaságok vezetői megtették a szükséges intézkedéseket: a károk csökkentése érdekében táblacseréket, gépátcsoportosításokat hajtanak végre, az ár- és belvizborította területeken a vízelvezetésre összpontosítják az erőket. e munkához a vízügyi igazgatóság gépei is nagy segítséget adnak. intézkedések történtek a kárt szenvedett közös gazdaságok földadójának mérséklésére, pénzügyi és egyéb segítségére, a vetésszerkezet módosítására, s az üzemek minden eddiginél jobb együttműködésére.

megállapították a tanácskozáson, hogy a nagy nehézségek ellenére nincs kapkodás, fejetlenség a tsz-ekben: minden gépi és kézi erőt bevonnak a munkába, mentik a termést, s ahol a talaj állapota engedí, azonnal vetnek, s készítik a talajt a tavasziak alá is. a gazdaságok elsősorban a saját erőforrásokra támaszkodnak, de minden lehető segítséget, támogatást megkapnak a minisztériumtól és a tot-tól is. /mti/

Lér/kö kz hgy

15.13 201082 1675

-.-

sb0048 4 130 mtib1055

puja frigyes moszkvába utazott

1982. október 20. - puja frigyes külügyminiszter szerdán elutazott moszkvába, ahol részt vesz a varsói szerződés tagállamai külügyminiszteri bizottságának ülésén. elutazásakor a ferihegyi repülőtéren jelen volt vlagyimir bazovszkij, a szovjetunió budapesti nagykövete is. /mti/

me/pá/-ár/mz hgy

15.13 201082 0344

-.-

1982.10.20.

sb0049 4 160 mtib1057

koszoruzási ünnepség

1982. október 20. - arany jános halálának 100. évfordulóján, a mező imre uti temetőben lévő sírjánál koszoruzási ünnepség lesz október 22-én, pénteken délelőtt 11 órakor. /mti/

s -ár hgy

15.43 201082 0224

-.-

sb0050 4 160 mtib1058

arany jános emlékkiállítás

1982. október 20. - viszonylag kevés, arany jánosra vonatkozó iroda_lmi, tárgyi emlék, hagyaték maradt az utókorra, mégis: látványosnak ígérkező kiállítás nyílik csütörtökön a petőfi irodalmi muzeumban. erről tartottak sajtótájékoztatót szerdán, a muzeumban, költő halálának 100. évfordulója alkalmából összegyűjtött emléket bemutatva.

a plasztikus térré varázsolt muzeumi falak között a szalonta, nagykőrös és pest-buda városnevek mint megállóhelyek jelzik arany jános teljes pályaképét. a gyűjtemény létrehozásában segítettek a társmuzeumok is. a nemzeti galéria kölcsönözte zichy mihály eredeti ballada- illusztrációit, a tudományos akadémián őrzött relikviák közül látható arany íróasztali órája, szivartárcája, két eredeti levele és egy karosszék. a hagyományos tárlók helyett kulisszákra helyezték a kiállítás darabjait, s nincs rajtuk egyetlen felirat sem csak idézetek, eredeti fogalmazások. az intim belső hangulatához jól illik az ugynevezett balladafal, amelyen a toldi kéziratának kinagyított másolata olvasható, kiegészítve a történet idejéből származó eredeti fegyverekkel, a korabeli viseletet bemutató rajzokkal.

az emlékkiállítástól elkülönítve, de a bemutatást szándékosan időzítve kiállítják domján ferenc grafikusművészsvájci hagyatékából hazakerült - 30 linóleummetszetét, melyeknek arany művei voltak ihletői.

/mti/

jgy/mi mz/-ár/mz hgy

16.07 201082 1426

d

-.-

sb0051 4 130 mtib1060

napirenden: a káderképzés - szocialista országok nemzetközi tanácskozása tihanyban /1. rész/

1982. október 20. - a szocialista országok kommunista és munkáspártjai oktatási és tudományos intézeti vezetőinek nemzetközi tanácskozása kezdődött szerdán tihanyban. két fő téma szerepel a napirenden: a káderek képzésének új feltételei és mai követelményei, valamint a tudomány eredményeinek felhasználása az oktatásban. a többnapos tanácskozáson részt vevő bolgár, csehszlovák, kubai, laoszi, lengyel, magyar, mongol, ndk-beli, román, szovjet és vietnami delegációkat a megnyitó plenáris ülésen a vendéglátók részéről huszár istván, az mszmp központi bizottsága társadalomtudományi intézetének főigazgatója üdvözölte az mszmp központi bizottsága politikai főiskolájának és társadalomtudományi intézete nevében.

beszédében szólt arról, hogy a pártfőiskolák rektorainak és az intézetek vezetőinek rendszeresen ismétlődő találkozóin - tapasztalatcsere keretében - mindig fontos, kölcsönös érdeklődésre számot tartó témák kerülnek előtérbe. a mostani témaválasztást - mondta - az tette indokolttá, hogy napjainkban fokozódnak az igények a társadalmi-politikai gyakorlat tudományos megalapozása iránt is, megnőtt a politikai tudatosság jelentősége, s megkülönböztetett szerepe van a tudatformáló tevékenységnek. a politikai nevelés felelősségét ma különösen aláhuzza az a körülmény, hogy a világgazdasági és a világpolitikai helyzettel összefüggésben szigorubbak lettek az ideológiai harc feltételei. így a szocialista országokban a párt- és állami káderek képzésében is szem előtt kell tartani, hogy a legfontosabb feladatok közé tartozik a szocializmus reális perspektíváinak bemutatása, a lehetséges és szükséges társadalmi cselekvés fő irányainak és eszközeinek feltárása, az aktív ideológiai harc.

szabó józsef, az mszmp politikai főiskolájának rektora a tanácskozás fő témáit felvázoló előadásában mindenekelőtt a párt- és állami káderek magyarországi képzésének és továbbképzésének eredményeit, módszereit és feladatait ismertette. kiemelte, hogy a képzésben előtérbe állítják az önálló, alkotó marxista gondolkodásra nevelés és az új iránti fogékonyság fejlesztésének a követelményét. olyan káderek képzésére törekszünk - mondta -, akik képesek a bonyolult problémákkal is szembenézni, és konfliktus-szituációkban is megállják a helyüket. megkülönböztetett jelentősége van a káderutánpótlás fő forrását jelentő fiatalok képzésének, sokoldalú politikai felkészítésüknek a gyakorlatban való helytállásra. szólt a folyamatos továbbképzés alapvető követelményéről, az úgynevezett posztgraduális képzés különféle formáiról is. /folyt. köv./ kö

16.21 201082 2656

--

sb0052 4 130 mtib1061

napirenden: a káderképzés - szocialista országok nemzetközi tanácskozása tihanyban /2. rész/

a társadalomtudományi kutatómunkával kapcsolatban a rektor kifejtette, hogy az utóbbi időszakban tapasztalható fellendülés és a kétségtelen eredmények ellenére ez a munka ma még elmarad a szükségletek és az igények mögött. a gyorsabb fejlődést akadályozza - tette hozzá -, hogy a tudományos erők és a kutatási lehetőségek még mindig kissé szétforgácsoltak, nem minden területen sikerült a legfontosabb és a legidősebb kérdésekre irányítani a figyelmet. viszonylag gyorsabb az előrehaladás a valóságos helyzet elemzésében, az időszere problémák kritikai feltárásában - viszont gyengébb oldala a tudományos munkának a gyakorlati javaslatok tudományos kidolgozása és az elméleti általánosítás. ezek a körülmények is a figyelem előtérbe állítják hazánkban - hangsúlyozta szabó józsef -, hogy a káderképzés is gyakorlati feladat, s csak akkor lehet eredményes, ha messzemenően felhasználja, politikai céljaink érdekében is hasznosítja a kutatások eredményeit, és lépést tart a tudomány fejlődésével.

ezután több külföldi küldöttség vezetője szólalt fel. a tanácskozást csütörtökön plenáris üléssel folytatják. /mti/

of/jk/kö -ár hgy

16.25 201082 1249

--

sb0053 4 170 mtib1062

felmentették palicza andrás autóbusszvezetőt /1.rész/

1982. október 20. - a balassagyarmati megyei bíróság fellebbviteli tanácsa szerdán tárgyalta palicza andrás harminchat éves salgótarjáni lakos, autóbussz-gépkocsivezető ügyét, akit a közlekedés biztonsága ellen gondatlanságból elkövetett vétséggel vádolt az ügyészség. palicza andrást korábban már felmentette a vád alól a balassagyarmati járásbíróság, a szerdai tárgyalásra ügyészi fellebbezés folytán került sor.

a balassagyarmati megyei bíróság az első fokon hozott felmentő ítéletet helyben hagyta. palicza andrás 1982. március 2-án reggel a salgótarjáni kemarovó lakótelepről a városközpont felé haladt a volán menetrendszerűen közlekedő autóbusszával, mintegy hatvan utassal, köztük iskolába, óvodába tartó gyerekekkel, amikor a mórincz

ds

zsigmond uton egy hagyományos sorompóval védett vasuti kereszteződéshez ért, az előírások szerint lassított, mivel a sorompó leeresztését előjelző csengetést nem észlelte, ráhajtott a vágányokra. ebben a másodpercben a sorompó mögötte és előtte is lezárult. palicza, miközben szüntelen kürtjelzéssel próbálta szorult helyzetére felhívni a figyelmet, kinyitotta az ajtókat, s miután valamennyi utasa leszállt, s elhagyta a pályatestet, járművével áttörte a sorompót. röviddel ez után a csehszlovákia felől érkező nemzetközi személyvonat áthaladt a kereszteződésen.

a balassagyarmati megyei bíróság a felmentő ítélet helybenhagyásának indoklásában rámutatott: a vizsgálat és a szakértői vélemények egybehangzóan bizonyították, a veszélyhelyzetet nem a gépkocsivezető idézte elő, hanem a hirtelen lecsapódó sorompó. a gépkocsivezető ezt megelőzően, de ez után is a szabályok szerint járt el, ami egybeesik az adott helyzetben elvárható emberi magatartási normákkal.

nem fogadta el a bíróság a vád azon érvelését sem, miszerint a gépkocsivezetőnek a két sorompó közé bezárva, utasaival a kocsiiban, azonnal át kellett volna törnie a sorompón, ezzel szemben az utasok leszállításával újabb veszélyhelyzetet teremtett. csak hogy az utastérben egy pillanat alatt keletkezett pánik, majd egy esetleges ütközés - a sorompóval - beláthatatlan következményekkel járhatott volna. a gépkocsivezető a választott megoldással viszont megmentette valamennyi utasa életét, testi épségét.

a megyei bíróság rámutatott, hogy a szóbanforgó, s már többször javított sorompónál nem először keletkezett hasonló veszélyhelyzet, amihez egyebekben az is hozzájárult, hogy a vasuti alkalmazott a kereszteződéstől mintegy kétszázötven méter távolságban levő őrházból kezelte a sorompót.

/folyt.köv./ s -
16.40 201082 2601

-.-

sb0054 4 170 mtib1063

felmentették palicza andrás autóbuszvezetőt /2.rész/

megállapították a tárgyaláson, hogy a nógrád megyei tanács végrehajtó bizottságának kifejezett kérésére a MÁV a szóban forgó kezelőállást időközben a sorompó mellé helyeztette át. /mti/

csiz/s az ie

16.43 201082 0270

-.-

sb0055 4 130 mtib1064

/1. rész/ kisz-tanácskozás az érdekvédelemről - benke valéria felszólalása

1982. október 20. - a KISZ központi bizottsága rendezésében az ifjúsági szövetség érdekképviseleti, érdekvédelmi munkájáról szerdán kétnapos tanácskozás kezdődött a KISZ központi bizottság székházában. az értekezleten részt vett és felszólalt Benke Valéria, az MSZMP politikai bizottságának tagja, az országos tanácskozásra - amelyen jelen volt Fejti György, a KISZ központi bizottságának első titkára - a középiskolás, az iparban és a mezőgazdaságban dolgozó, valamint az értelmiségi fiatalok KISZ szervezeteinek képviselőit, továbbá a KISZ megyei bizottságainak gazdaságpolitikai és agitációs-propaganda titkárait hívták meg.

az értekezletet Juhász András, a KISZ központi bizottságának titkára nyitotta meg, majd Benke Valéria tartott előadást. bevezetőjében hangsúlyozta: a párt és a kormányzat a gazdaságpolitika alakításával foglalkozva keresi a választ arra: mit kell tenni, hogy nemzeti teljesítőképességünket növeljük, nemzetközi versenyképességünket javítsuk.

- a gazdaság irányításával foglalkozó szervek és a különböző tudományágak szakértői az irányítási rendszernek a gazdasági reform továbbfejlesztését jelentő változásán dolgoznak. e változások célja az, hogy a vállalatokat, a szövetkezeteket, a legkülönbözőbb dolgozó kollektívákat teljesítményük javítására készítse. a gazdálkodás javítását célzó intézkedések sorában időnként - kényszerű és nem kívánatos korlátozások mellett - a cselekvési lehetőségeket megnyitó változások vannak napirenden, illetve ilyenek kimunkálása szükséges. a gazdasági racionalitás fokozott érvényesítése, tehát az, hogy ésszerűbben bánjunk az anyagi eszközökkel és szellemi erőforrásainkkal, még sok tenni- és tanulni valót jelent.

as

a továbbiakban emlékeztetett arra: már a xii. kongresszuson is elhangzott, hogy az elkerülhetetlen áremelkedések hatását két rétegnél ellensúlyozzuk szociálpolitikai intézkedésekkel: a kisnyugdíjasoknál és a többgyermekes családoknál. - tudtuk már akkor, amikor a vi. ötéves tervet készítettük, hogy szociálpolitikai vívmányaink pusztán megőrzése is nagy feladatot jelent, kiterjesztésükre nem gondolhattunk. ezért határoztunk úgy - a társadalom egyetértésével -, hogy a rendelkezésre álló forrásokból ezt a két réteget törekszünk, amennyire lehet, megvédeni a megélhetési feltételeiket nehezítő hatásoktól. az egyik réteg, a legkisebb nyugdíjban részesülők ugyanis idős koruk következtében már nem, vagy csak csekély mértékben képesek munkával javítani megélhetési feltételeiket. /folyt. köv./ km/pá

16.47 201082 2585

-.-

sb0056 4 130 mtib1065

kisz tanácskozás ... /2. rész/

és azoknak is kell társadalmi segítséget juttatni, akik keresetük javulása esetén sem tudják kellően ellensúlyozni gyermekeik eltartási költségeinek emelkedését: a többgyerekes családoknak. távlati programunk az, hogy a társadalom hozzájárulásának növekednie kell; ezt a szocialista társadalmpolitikai elvet nem adjuk fel.

ha a kongresszusi elhatározásnak megfelelően idén augusztusban az áremelkedések ellensúlyozására nem is tudunk pótlásokat adni, vagy csak kis mértékben - nem feledkeztünk meg róla. számon tartjuk ezt a kötelezettséget és érvényesíteni igyekszünk, amint a forrásokat gazdaságunk megteremti hozzá. a családok széles körében most a korábbinál több a gond, de megélhetési feltételeik javítására lehetőségek nyíltak már eddig, és nyílnak ezután is. most is lehetőséget akarunk adni a dolgozó kollektíváknak, kisebb és nagyobb közösségeknek, egyéneknek és családoknak, hogy fokozott erőfeszítéssel, vagy több ésszerűséggel, fegyelmezettebb, gondosabb munkával járuljanak hozzá népgazdaságunk erősítéséhez, s egyúttal saját megélhetési feltételeiket is javítsák.

a családok fogyasztásának megfelelő szintjét igyekszünk fenntartani a keresetek és az árullatás oldaláról is. nehezebb persze azoknak a helyzetek, akiknek megoldatlan lakásproblémájuk van. köztük tartozik a fiatalok többsége is. de a lakásigények kielégítésére is nyíltak új utak: a közzétett kormányrendeletek új megoldási lehetőségekre mutatnak, s remélem, a továbbiakban tárnak

as

még fel ilyeneket a tanácsok és más szervek. bizom abban is, hogy egyéni és tanácsai kezdeményezéssel, a családok erőforrásainak bevonásával változatosabb formák keletkeznek, s így több lehetőséget kapnak azok a családok, fiatalok, akik készek és hajlandók szigorú takarékoságot és kemény munkát vállalva a saját lakásproblémáik megoldásáért cselekedni.

az önálló családalapítás lehetősége, ezen belül a lakásproblémák megoldására irányuló új elgondolások mellett a pályakezdők fokozott segítése is szerepelt a xii. kongresszus kitűzte célok között. a pályakezdők segítése nem elsősorban szociálpolitikai, sőt lényegében nem szociálpolitikai kérdés. a munkába állás körülményein kell javítani - annak érdekében, hogy a közös feladatokból nagyobb részt vállalhassanak, hogy erőfeszítésükkel többet és jobbat hozzanak létre, s ennek alapján jussanak nagyobb jövedelemhez.

miben keresheti a fiatal generáció a saját perspektíváját egy lelassult növekedési szakaszban? mi azt gondoljuk: változatlanul abban, hogy részt vállal a társadalom közös ügyeinek megoldásában. /folyt. köv./ km/pá

16.52 201082 2608

-.-

sb0057 4 130 mtib1066

kisz tanácskozás ... /3. rész/

hiszen a gazdasági növekedés lassulása még nem jelenti a társadalmi fejlődés egészének lefékeződését; és a gazdasági ütem csökkenése sem örök életű. boldogulnunk kell, és lehet a mai, nehezebb körülmények között is, de közben elő kell készíteni, meg kell alapozni a föllendülést. ezekért a közös célokért, a munkahelyen és a közéletben cselekedjen a mai fiatal generáció is. az idősebbek pedig nyissanak teret a cselekvésre kész fiataloknak. vannak olyan terveink, alakulóban vannak olyan programok, amelyeknek megvalósítása fokozottabban igényli minden kezdeményezőket, elsősorban fiatal ember részvételét. a gazdaságot új növekedési pályára állítani, a gazdálkodás módszereit célszerűen alakítani természetesen nemcsak a fiatalok dolga, ez a mai idősebb vagy középkorú generációknak is feladatuk. de végső soron a mai fiataloknak kell sok mindent megvalósítaniuk abból, aminek most kezd neki a társadalom. ez célokat jelent, tehát perspektívát is. a perspektíva felé is akkor közelednek, ha reálisan határozzák meg a közvetlen napi feladatokat, és ezeket becsülettel el is végzik. a mi távlataink magukban foglalják olyan nagy horderejű kérdések megoldását, mint kialakítani a munkamegosztás és kooperáció, tehát az együttműködés új, szocialista formáit, a társadalom-irányítás

as

kollektív módszereit, megteremteni az egyén boldogulásának humánus és szocialista lehetőségeit, bennük a jó közösségi és emberi kapcsolatokat.

mi itt magyarországon egy olyan társadalomban élünk, amely sok történelmi megpróbáltatás és egy társadalmi krízis okozta súlyos megrázkódtatás után negyedszázada a nyugodt fejlődés útját járja. a politikai stabilitást hazánk lakossága értékeli. igaza van. az az érdekünk, hogy a fő társadalmi és politikai kérdésekben kialakult széles körű egyetértés fennmaradjon és erősödjék - mondotta befejezésül benke valéria, majd válaszolt a hozzá intézett kérdésekre.

ezt követően juhász andrás a kisz érdekképviseleti, érdekvédelmi feladatairól beszélve hangoztatta: az ifjúsági szövetség zászlóbontásától hivatásának tekinti, hogy közvetítse a párthoz, az állami, gazdasági szervezetekhez a fiatalok véleményét, képviselje őket érdekeik érvényesítésében. napjainkban a közfigyelem már elsősorban a konkrét kérdésekben kialakított gyakorlatot kíséri.

a továbbiakban rámutatott: az ifjúság jogos igényeit társadalmunk elismeri, és arra törekszik, hogy a társadalmi-gazdasági lehetőségeinkhez mértén kielégítse azokat. az új nemzedékről való gondoskodás, az ifjúság nevelése egyre inkább összetársadalmi ügy.

/folyt. köv./ km/pá
16.56 201082 2601

-.-

sb0058 4 130 mtib1067

kisz tanácskozás ... /4. rész/

ezután áttekintette a kisz szerepét a fiatalok érdekeinek képviseletében, elemezte a kisz érdekképviseleti gyakorlatának néhány kérdését, majd mondandóját összegezve megállapította: az ifjúsági szövetség érdekképviseleti, érdekvédelmi tevékenysége, ezirányú munkájának hatékonysága sokat fejlődött az utóbbi évtized alatt. a kisz továbbra is az olyan érdekelttségi viszonyok kialakítását szorgalmazza, amelyek a fiatalok alkotó energiájának kibontakozását serkentik, hozzájárulnak személyes törekvéseik megvalósulásához.

as

a tanácskozás ezt követően szekcióülésekkel folytatódott. csütörtökön ugyancsak szekcióüléseken vitatják meg a fiatalok különböző rétegeit érintő konkrét érdekvédelmi, érdekképviseleti tapasztalatokat, tennivalókat. /mti/

km/pá/kö -ár ie

16.57 201082 0813

-.-

sb0059 4 180 mtib2030

várkonyi péter a szovjetunióba utazott

1982. október 20. - várkonyi péter, az mszmp központi bizottságának titkára a szovjetunió kommunista pártja központi bizottságának meghívására szerdán moszkvába utazott. kíséretében van kótai géza, a kb külügyi osztályának helyettes vezetője.

bucsuztatásukra a ferihegyi repülőtéren megjelent vlagyimir bazovszkij, a szovjetunió magyarországi nagykövete. /mti/

-ig/-ár ie

17.03 201082 0434

-.-

sb0060 4 160 mtib2031

kovács éva kerámiái nagykanizsán

1982. október 20. - kovács éva kerámiáiból nyílt kiállítás szerdán nagykanizsán, a hevesi sándor művelődési központban. az iparművészeti főiskolán diplomázott művésznőnek ez a 22. önálló tárlata. korábban csak edényeket készített, az utóbbi időben viszont figurális alkotásokkal is jelentkezik. ezúttal ezekből mutat be több, mint százat. stílusát a formák egyszerűsége és a kevés szín - általában csak fehér mázzal dolgozik - jellemzi. jellegzetes, csillagszemű alakjai már külföldön - tavaly bécsben, néhány hete pedig bernben - is sikert arattak. kovács éva nagykanizsai kiállítása október 31-ig tart nyitva. /mti/

tas/kné/ká/mz pr

17.07 201082 0687

as

-.-

sb0061 4 160 mtib2032

kitüntetés

1982. október 20. - a magyar népköztársaság elnöki tanácsa gyöngy pálnak 80. születésnapja alkalmából zeneszerzői munkája és zeneközéleti tevékenysége elismeréseként a munka érdemrend arany fokozatát adományozta. a kitüntetést tóth dezső művelődési miniszterhelyettes szerdán adta át. /mti/

ig ie

17.08 201082 0326

--

sb0062 4 160 mtib2033

a pedagógus, nyelvművelő kodály zoltán

1982. október 20. - kodály zoltán születésének 100. évfordulójára emlékezve szerdán a magyar nyelvtudományi társaság és a magyar tudományos akadémia anyanyelvi bizottsága ünnepi ülést tartott az eötvös lóránd tudományegyetem aulájában.

kodály zoltán és a magyar nyelv címmel megtartott előadásában lőrincze lajos egyetemi tanár a mestert idézte: „semmi sem jellemző annyira egy-egy nyelvre, mint a sajátos hangzása. olyan ez, mint a virág illata, a bor zamata, a zománc, az opál színe. megismerni róla a nyelvet már messziről, mikor a szót még nem is értjük. minden nyelvnek megvan a maga hangszíne, tempója, ritmusa, dallama, egyszóval: zenéje. a magyarét egyre többen fujják hamisan.,, ezeket mondta 45 évvel ezelőtt kodály zoltán egy tanácskozáson, amelyen a szép magyar kiejtésről volt szó, s az, hogy jelentős szerepet vállalt nyelvünk szépségének őrzésében, kapcsolatba hozta a korabeli nyelvtudomány művelőivel - mondotta lőrincze lajos.

a továbbiakban vargyas lajos, a zenetudományok doktora kodály a tudós és tudós-nevelő címmel tartott előadást. elmondotta: kodály nem úgy nevelt, hogy a katedréről szokványos módon előadta a tananyagot, hanem a példájával nevelt, többnyire kérdezett, beszéltetett. tisztelte a diákjait, még akkor is, ha szokatlan javaslattal vagy kérdéssel álltak elő.

az emlékülés befejezéseként az eötvös lóránd tudományegyetem bartók béla énekkara kodály-műveket adott elő, baross gábor vezényletével. /mti/

jgy/s/kö -ár ie

17.14 201082 1530

--

sb0063 4 150 mtib2034

jubileumi előadássorozat a phylaxiában

1982. október 20. - a phylaxia oltóanyagtermelő vállalat megalakulásának 70. és dr. köves jános professzor, a vállalat alapítója születésének 100. évfordulója alkalmából szerdán 3 napos jubileumi előadássorozat kezdődött a vállalatnál. papócsi lászló mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszterhelyettes bevezető előadásában kiemelte: a phylaxia jelentősége, különösen az elmúlt 20 évben növekedett meg, amikor a nagyüzemi állattenyésztéshez, a korszerű tartástechnológiákhoz, a nagy hozamokat biztosító takarmányokhoz egész sor oltóanyagot és gyógyszert állított elő, s ezzel hozzájárult az állattenyésztés, -tartás színvonalának emeléséhez.

a phylaxia üzemeiben mintegy kétszázféle készítményt állítanak elő. közülük tartozik a száj- és körömfájás, illetve a baromfi-pestis sikeres leküzdésére szolgáló vakcina. az újdonságok között mind gyakrabban szerepelnek a növénytermesztés eredményességét növelő készítmények is.

a jubileum alkalmából a vállalat telephelyén megkoszorúzták az alapító, dr. köves jános szobrát.

/mti/

kg mz/sl/mz ie

17.14 201082 1111

ds

--

bel

- 48 -

1982. 10. 20.

sb0064 4 180 mtib2035

kgst-tanácskozás az ésszerűbb anyaggazdálkodásról

1982. október 20. - szerdán hazaérkezett az a magyar küldöttség, amely csikós-nagy béla államtitkárnak, az országos anyag- és árhivatal elnökének vezetésével résztvett prágában a kgst anyagi- műszaki ellátási együttműködési bizottságának xiv. ülésén. megvitatták az érdekelt országok eredményeit a szinesfém- és ötvözet gazdaságosabb előállításában, valamint a másodlagos nyersanyagok felhasználását az új göngyölegek és csomagóanyagok gyártásában. tapasztalatot cseréltek a tűzálló anyagok megtakarításáról, továbbá a hulladékok gyűjtésével foglalkozó szervezetek ésszerű elhelyezésével kapcsolatos módszertani alapelvekről. az érdekeltek határozatot hoztak a kgst szervezetben folyó raktárgazdasági együttműködési munka jobb szervezésére, fejlesztésére és a műszaki ellátottság tökéletesítésére. /mti/

ig/sl ie
17.58 201082 0878

-. -

sb0065 4 130 mtib2036

székfoglaló előadás

1982. október 20. - kisfaludy lajos, az mta levelező tagja az elmélet és gyakorlat kapcsolata a peptidkémiaiban címmel székfoglaló előadást tartott szerdán, a tudományos akadémián. /mti/

ig/-ár ie
18.01 201082 0234

-. -

bel

- 49 -

1982. 10. 20.

sb0066 1 130 mtib2037

svéd ifjúsági delegáció érkezett budapestre

1982. október 20. - a kisz központi bizottsága meghívására hazánkba érkezett a svéd szociáldemokrata ifjúsági szövetség /ssu/ delegációja, bo bernhardsson főtitkár vezetésével. magyarországi tartózkodása során a küldöttség tárgyalásokat folytat a kisz, a demokratikus ifjúsági világszövetség és az állami ifjúsági bizottság képviselőivel, látogatást tesz a szakszervezetk országos tanácsánál, s ismerkedik az alkotó ifjúság egyesülés munkájával.

/mti/

ig/-ár/mz ie

19.14 201082 0533

-. -

sb0067 1 150 mtib2038

kitüntetések

1982. október 20. - az elnöki tanács, eredményes munkássága elismerésül, nyugállományba vonulása alkalmából a munka érdemrend arany fokozatát adományozta dr. bonkáló tamásnak, a textilipari kutató intézet tudományos főosztályvezetőjének, györgy istvánnak, a magyar gyapjufonó- és szövőgyár vezérigazgatójának, lukács bélánének, a szalag- és zsinórgyár főkönyvelőjének és rigó lászlónének, a pamutfonóipari vállalat beruházási főosztályvezetőjének. a kitüntetések szerdán szabó imre ipari miniszterhelyettes adta át. /mti/

i/pá/kö -ár ie

19.15 201082 0570

as

-. -

bel

- 50 -

1982.10.20.

sb0068 1 160 mtib2039 /felhasználható: 19 órától!/
--

az új zenei műhely hangversenye miskolcon

1982. október 20. - a miskolci új zenei műhely együttes évadnyitó előadását szerdán rendezték miskolcon, a II. Rákóczi Ferenc megyei könyvtárban. a műsoron Eisler, Ockeghem és Varesé művei szerepeltek. az új zenei műhely 1976-ban alakult az újabb zenei törekvések illusztrálására. a miskolci együttest Selmeczi György zeneszerző karmester vezényli. /mti/

hag/szn/s ká ie

19.15 201082 0430
--

sb0069 1 130 mtib2040

a központi ellenőrző bizottság küldöttségének látogatása

1982. október 20. - a mongol népi forradalmi párt központi ellenőrző bizottságának meghívására október 13-20-a között látogatást tett Mongóliában a magyar szocialista munkáspárt központi ellenőrző bizottságának küldöttsége, Petrák Ferencsel, a KB titkárságának tagjával. ^(Élén)

a magyar küldöttséget fogadta D. Molomsamc, az MNP politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára.

a delegáció megbeszéléseket folytatott B. Dezsóval az MNP központi ellenőrző bizottság elnökével, és kicserélték pártjaik központi ellenőrzési szervei munkájának tapasztalatait. a magyar pártküldöttség a mongol főváros és Závhan megye ipari és mezőgazdasági üzemeibe, megismerkedett a helyi párt- és ellenőrzési szervek munkájával. /mti/ ^(Látogatott)

er/-ár/mz ie

19.16 201082 0822
as

--

bel

- 51 -

1982.10.20.

sb0070 1 130 mtib2041

magyar segélyszállítmány az afgán népnek

1982. október 20. - megérkezett Kabulba a magyar szolidaritási bizottság segélyszállítmánya. a malév - gyógyszereket, gyógyászati segédeszközöket, élelmiszereket, ruhaneműket szállító - repülőgépet a kabuli repülőtéren a nemzeti hazafias front és a béke- és szolidaritási bizottság vezetői fogadták. jelen volt Kiss Dezső, hazánk kabuli nagykövete. /mti/

-ár/pá/s ie

19.17 201082 0424
--

sb0071 1 160 mtib2042 /felhasználható: 19 órától!/
--

a szabadkai színház vendéjátéka szegeden

1982. október 20. - Szeged és Szabadka testvérvárosi együttműködésének keretében több mint egy évtized óta a két város színházai is rendszeresen műsort cserélnek. a szegediek az évad elején fall Leo: Sztambul rózsája című operettjével vendégszerepeltek a jugoszláviai vajdasági városban. előadásuk viszonzására érkezett szerdán Szegedre a szabadkai színház együttese, és a Kiszínházban bemutatott Nicola Manzari olasz dráma- és filmíró: Pablito nővérei című kétrészes drámai játékát. a darab cselekménye a spanyol köztársaság leverése utáni drámai pillanatokat, a fa Langisták kegyetlenségeit idézi olyan ^{szert} környezetben, ahol tovább él a szabadság szeretete. a szerzőt a művéért 1965-ben az olasz drámaírók szövetségének nagydíjával tüntették ki.

a dráma Szegeden Tavasz Sándor fordításában, Virág Mihály rendezésében került színre. a szerepeket Karna Margit, Albert Mária, Bada Irén, Kasza Éva, Süveges Éva, Majoros Kati, Juhász Anna, Dóró Emma, Tallos Zsuzsa, Árokszállási Márta és Bakos Gizella játszotta. a díszleteket Hupkó István, a jelmezeket Jasmina Jesic tervezte. /mti/

dén/f/kz/ig ie

19.19 201082 1159
as

--

1982. 10. 20.

sb0072 1 150 mtib2043

/törölve/

sb0073 1 130 mtib2044

kitüntetés

1982. október 20. - az elnöki tanács szárisz thraszosznek, a magyarországi görögök kulturális egyesületének elnökének több évtizedes eredményes munkássága elismeréseként nyugállományba vonulása alkalmából, a munka érdemrend arany fokozatát adományozta. /mti/

-ár/mz ie

19.20 201082 0294

-.-

1982. 10. 20.

sb0074 4 180 mtib2045

időjárásjelentés

1982. október 20. - az országos meteorológiai intézet jelenti szerdán 18 órakor:

csendes őszi idő

várható időjárás csütörtök estig: a reggeli, délelőtti köd nagy része feloszlik és hosszabb-rövidebb időre csaknem mindenütt kisüt a nap. egy-két helyen, főleg a délnyugati országrészben azonban a köd valószínűleg egész nap megmarad. esőre sehol sem kell számítani. a legmagasabb nappali hőmérséklet az ország nagy részében 13 és 18 fok között várható, de a tartósan ködös részeken 10 fok körül marad. /mti/

pá/kö ie

20.25 201082 0579

-.-

sb0075 4 160 mtib2048 /felhasználható: 19.30 órától!/

Lutoslawski szerzői estje szegeden

1982. október 20. - saját műveit vezényelte szerdán este a szegedi zenés színházban korunk világhírű lengyel zeneszerzője, wítold lutoslawski. a magyar állami hangversenyzenekar a bartók zenéjéhez is sok szálon kapcsolódó, népzenei ihletésű concertót, továbbá az 1978-ból származó novellette című művet és az 1980-ban oboára és hárfára írt kettősversenyt tolmácsolta. a kettősverseny előadásában két svájci művész - ursula holliger és heinz holliger - működött közre. /mti/

dén/f/kz/ig ie

20.26 201082 0542

as

-.-

sb0076 4 160 mtib2049

finta sándor szobortárlata

1982. október 20. - finta sándor tizenegy márványszobrát bemutató tárlat nyílt szerdán gyulán a vármuzeumban. a 29 éves turkevei művész - a mezőturi mezőgazdasági főiskola nyomdájának vezetője - a kevi kör tagjaként több közös kiállításon szerepelt már, egyebek közt budapesten és szolnokon. a mostani az első önálló tárlata. a gyulai vár két termében látható márványszobrok a természet és az ember, az emberi élet formáinak szépségét ábrázolják a modern szobrászat eszközeinek eredeti felfogású felhasználásával. a művek címe is finta művészetének lényegét és egyszerűségét: „fehér hullámtaraj,,, „tánc,,, „eredet,,, „zuhanás,,, „várakozó,,, „kapcsolódás,,, „kifejezi

a művész családi hagyományt folytat, hiszen finta sándornak, az amerikai sikeres művész-sorsot élt, 1959-ben los angelesben elhunyt szobrásznak az unokája. nagyapja 1920-ban vándorolt ki brazilába, majd az egyesült államokban élt s alkotott - rio de janeiroban az egyik főtéren áll a dél-amerikai ország őserőjét kifejező „erő,, című óriási gránitszobra, new york-ban pedig a numizmatikai múzeumban állandó kiállítás mutatja be érmeit. a nagyapán kívül annak két testvére, sámuél, és a zádory oszkár néven alkotó gergely is jeles szobrászművész volt. turkevéen a finta muzeum örzi a három testvér művészi hagyatékát. /mti/

szam/az/mz ie
20.26 201082 1350

-.-

sb0077 4 130 mtib2050

armando villanueva sajtótájékoztatója

1982. október 20. - befejezte magyarországi tárgyalását armando villanueva, a perui partido apristo elnökségének tagja, aki a hét elején a hazafias népfront országos tanácsának meghívására érkezett hazánkba. a vendéget fogadta kovács béla, a hazafias népfront országos tanácsának titkára, s tájékoztatta a magyar népköztársaság belső helyzetéről, a népfront politikai szerepéről és soron következő feladatairól. a perui politikust fogadta péter jános, az országgyűlés alelnöke; armando villanueva megbeszélést folytatott török istván külkereskedelmi minisztériumi államtitkárral és hanga mária művelődési miniszterhelyetessel.

As

elutazása előtt armando villanueva sajtótájékoztatót tartott a hazafias népfront székházában. pártja történetéről szólva elmondta, 1919-ben jött létre, az értelmiségiek és a kétkezi munkások közös politikai mozgalmaként. törekvéseik az akkori kormányzat heves tiltakozását váltotta ki, s az apristo pártot csaknem 25 évre betiltották, tagjait börtönbe csukták, vagy száműzték. azóta peruban megteremtődtek a polgári demokrácia feltételei. az apristo párt parlamenti párt lett, de ellenzékben maradt. jónéhány kérdésben nem ért egyet a kormánnyal, mert gyorsítaná a szociális reformok megvalósításának ütemét. megfelelő partnerük ebben a kommunista párt, bár velük is vannak még vitáik.

magyarországi látogatásáról szólva elmondta: tapasztalatai szerint elsősorban a gazdasági, ezen belül a kereskedelmi élet, valamint a kultura terén vannak még kiaknázatlan lehetőségek a két ország együttműködésének bővítésére. /mti/

gi/pá/ig ie

20.27 201082 1626

-.-

sb0078 4 130 mtib2053

hazaérkezett duschek lajosné

1982. október 20. - szerdán hazaérkezett varsóból duschek lajosné, a magyar nők országos tanácsának elnöke, aki részt vett a szocialista országok nőszervezeteinek vezetői tanácskozásán. /mti/

mz ie

20.28 201082 0245

As

-.-

sb0079 4 130 mtib2059 /gy o r s h i r !!!!/

elhunyt gáll istván

1982. október 20. - gáll istván kossuth-díjas író rövid, súlyos betegség után 51 éves korában szerdán elhunyt. /mti/

ig ie
21.25 201082 0159

-. -

sb0080 4 180 mtib2063

belpolitikai hireink tartalomjegyzéke /1. rész/

1982. október 20.

- sb0001 ifjúsági ösztöndíj
- sb0002 tv-sorozat amerikáról
- sb0003 „szakosodó”, klubok
- sb0004 új környezetben gyártják
- sb0005 megújuló vasutvonal
- sb0006 beváltak a szakcsoportok
- sb0007 paradicsompaprika-finis
- sb0008 a dunán, a tavakon: őszi lehalászás
- sb0009 gyűjtik a makkot
- sb0010 üresek a madárszállók
- sb0011 tárnics
- sb0012 megszépül a kaposvári arany oroszlán
- sb0013 irányelvek az ingatlankezelő ... /1./
- sb0014 irányelvek az ingatlankezelő ... /2./
- sb0015 irányelvek az ingatlankezelő ... /3./
- sb0016 irányelvek az ingatlankezelő ... /4./
- sb0017 interju dr. schultheisz emil /1./
- sb0018 interju dr. schultheisz emil /2./
- sb0019 interju dr. schultheisz emil /3./
- sb0020 interju dr. schultheisz emil /4./
- sb0021 interju dr. schultheisz emil /5./
- sb0022 interju dr. schultheisz emil /6./
- sb0023 balesetek
- sb0024 osztrák bírói küldöttség
- sb0025 új 200 személyes óvoda debrecenben
- sb0026 a debreceni városi tanács
- sb0027 a híradástechnikai készülékek
- sb0028 időjárásjelentés /1./
- sb0029 hazai szellemi termékek /1./
- sb0030 időjárásjelentés /2./

ds

- sb0031 sályi gyula temetése
- sb0032 hazai szellemi termékek /2./
- sb0033 a szabolcs-szatmár megyei
- sb0034 átadták a kacsóh pongrác uti felüljárót
- sb0035 új nyomvonalon a 4-es főút
- sb0036 építőmunkások ötletbörzéje
- sb0037 muzeumtemplom a mecsekben
- sb0038 új malév iroda nyílt
- sb0039 együttműködési megállapodás
- sb0040 építőipari környezetvédő konferencia

/folyt.köv/ - ig
21.40 201082 1494

-. -

sb0081 4 180 mtib2064

belpolitikai hireink tartalomjegyzéke /2.rész/

- sb0041 végvárok a 16-17. században
- sb0042 száz éves a kender- juta
- sb0043 endrődön forgat gábor pál
- sb0044 csehszlovákiai építőipari napok
- sb0045 a mongol béke és baráti...
- sb0046 gyökérzöltség fajtabemutató
- sb0047 tanácskozás a vas megyei...
- sb0048 puja frigyos moszkvába utazott
- sb0049 koszoruzási ünnepség
- sb0050 arany jános emlékkiállítás
- sb0051 napirenden: a káderképzés /1.rész/
- sb0052 napirenden: a káderképzés /2. rész/
- sb0053 palicza andrás felmentése /1. rész/
- sb0054 palicza andrás felmentése /2. rész/
- sb0055 kisz tanácskozás ... /1. rész/
- sb0056 kisz tanácskozás ... /2. rész/
- sb0057 kisz tanácskozás ... /3. rész/
- sb0058 kisz tanácskozás ... /4. rész/
- sb0059 várkonyi péter a szovjetunióba
- sb0060 kovács éva kerámiái
- sb0061 kitüntetés
- sb0062 a pedagógus nyelvművelő kodály zoltán
- sb0063 jubileumi előadássorozat
- sb0064 kgst-tanácskozás
- sb0065 székfoglaló előadás
- sb0066 svéd ifjúsági delegáció...
- sb0067 kitüntetések
- sb0068 az új zenei műhely hangversenye
- sb0069 a központi ellenőrző bizottság...

ds

sb0070 magyar segélyszállítványok
 sb0071 a szabadkai színház vendégjátéka
 sb0072 kitüntetés
 sb0073 időjárásjelentés
 sb0074 lutoslawski szerzői estje
 sb0075 finta sándor szobortárlata
 sb0076 armando villanueva sajtótájékoztatója
 sb0077 hazaérkezett duschek lajosné
 sb0078 elhunyt gáll istván
 sb0079 tartalomjegyzék /1.rész/
 sb0080 tartalomjegyzék /2.rész/

készült az mti belpolitikai főszerkesztőségében

főszerkesztő: kovács györgy

szerkesztették: fehér péter, halasi györgy, iza erika

/mti/ ig ie - v é g e -
 21.41 201082 1609

MTI

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség

Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

60.008/x

Belföldi hírek

 budapest, 1982. október 21. bel. c s ü t ö r t ö k

sb0001 4 130 mtib1001

drága módszer olcsóbban - ráfizetéssel - fneb vizsgálat egy iskolaépítés kapcsán /1.rész/

1982. október 21. nem mindennapi ügyben folytatott vizsgálatot s kezdeményezte gazdasági bírság kiszabását a fővárosi népi ellenőrzési bizottság. az előzmény: két, építkezéssel, beruházással foglalkozó budapesti vállalat jogvitába keveredett, s pereskedésük a legfelsőbb bíróságon ért véget. az ügy ott rendeződött, ám a tárgyalás során olyan tényekre derült fény, amelyekről a bíróság szükségesnek tartotta tájékoztatni a fővárosi népi ellenőrzési bizottságot. a bejelentés nyomán a fneb öt budapesti vállalatnál, intézménynél alapos vizsgálatot, pontos számításokkal tisztázta a szövevényes ügy legapróbb részleteit is.

a xxi. kerület, erdősor utcai, 24 tantermes iskola felépítésére - még 1977-ben - a fővárosi tanács ingatlankezelési és építési főigazgatósága a fővárosi 4-es számú építőipari vállalatot jelölte ki. a mélyépítési munkálatok tervezéséhez készült szakvéleményben megállapították: a talajviszonyok lehetővé teszik, hogy az iskola ugynevezett sávalapozással épüljön, nincs szükség a jóval drágább résalapozásra. a főigazgatóság azonban ragaszkodott ahhoz, hogy a budapesti városépítési tervező vállalat a terveket résalapozással készítse el, mert, mint indokolták, a kivitelezőnek ez a - kevesebb fizikai munkát igénylő, bár sokkal drágább - technológia jobban megfelel.